

Høringsnotat

22. juni 2018

Endringer i samordningsloven, forskrifter til samordningsloven og i enkelte andre forskrifter

-

(Oppfølging av nye regler for samordning av offentlig tjenstepensjon og folketrygd for årskull født i 1954 eller senere og enkelte andre justeringer i samordningsregelverket)

Høringsfrist 19. oktober 2018

1.	INNLEDNING	8
2.	BAKGRUNN	8
2.1.	Endringer i reglene for alderspensjon fra folketrygden	8
2.2.	Alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning for årskull til og med 1953-kullet	9
2.3.	Alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning for årskull fra og med 1954-kullet	10
2.3.1.	Levealdersjustering av brutto tjenestepensjon for årskull fra og med 1963-kullet	11
2.3.2.	Samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning med folketrygdens alderspensjon for årskull fra og med 1963-kullet	12
2.3.3.	Overgangskullene 1954–1962	13
2.3.4.	Individuell garanti for årskullene 1954–1958	14
3.	OPPFØLGING AV NYE REGLER FOR SAMORDNING AV TJENESTEPENSJON OG FOLKETRYGD FOR ÅRSKULL FØDT I 1954 ELLER SENERE	15
3.1.	Nye forskrifter	16
3.1.1.	Forskrift om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdløven kapittel 20	16
3.1.2.	Forskrift om registrering og utveksling av opplysninger for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv.	19
3.1.3.	Forskrift om flere tjenestepensjoner, begrensning av samordningsfradraget for pensjon fra folketrygden	21
3.2.	Endring i forskrifter	23
3.2.1.	Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år	23
3.2.2.	Forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038 om samordning av alderspensjoner fra tjenestepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av alderspensjonene er levealdersjustert	24
4.	ENDRING I LOV 6. JULI 1957 NR. 26 OM SAMORDNING AV PENSJONS- OG TRYGDEYTELSER (SAMORDNINGSLOVEN)	24
4.1.	Samordningsloven § 1 nr. 1 bokstav d – overgangsordning for privat AFP etter AFP-tilskottsloven kapittel 4	24
4.2.	Redusert samordningsfradrag på grunn av gradert uttak av pensjon	25
4.3.	Reduksjon av samordningsfradraget for ¾ av folketrygdens grunnbeløp på grunn av deltidsstilling	25
4.4.	Reduksjon av samordningsfradraget for ¾ av folketrygdens grunnbeløp på grunn av redusert pensjon for arbeidsinntekt til gjenlevende ektefelle fra folketrygden	27
4.5.	Vekting av tillegg etter samordningsloven § 24 a nr. 5 for overgangskullene 1954-1962	28
5.	MINDRE ENDRINGER I FORSKRIFTER TIL SAMORDNINGSLOVEN	29
5.1.	Endret hjemmel for forskrifter til samordningsloven	29
5.2.	Forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2)	32

5.3.	Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36).	33
5.4.	Forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11)	34
5.5.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).	34
5.6.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenestepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).	35
5.7.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).	35
5.8.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).	36
5.9.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22).	36
5.10.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).	37
5.11.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26).	37
5.12.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33).	38
5.13.	Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).	38
5.14.	Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30).	39
5.15.	Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft.	39
5.16.	Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).	39
5.17.	Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenestepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).	40
5.18.	Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.	41
5.19.	Forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenestepensjon (samordningsforskrift 19).	41
5.20.	Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).	41

5.21. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4083 om uførepensjon fra flere tjenestepensjonsordninger (samordningsforskrift 9).	42
5.22. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4084 om alders- og uførepensjon fra tjenestepensjonsordninger (samordningsforskrift 10).	42
5.23. Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenestepensjon – privat (samordningsforskrift 37).	43
5.24. Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenestepensjon for deltidsansatte m.v.	43
5.25. Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).	43
5.26. Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.	44
5.27. Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.	45
5.28. Forskrift 31. desember 1985 nr. 4104 om uførepensjon som også inneholder etterlattefordeler (samordningsforskrift 32).	45
5.29. Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle.	45
5.30. Forskrift 15. mai 1986 nr. 4093 om særskilt begrensning av fradrag for attføringspenger fra folketrygden (samordningsforskrift 18).	46
5.31. Forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenestepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.	47
5.32. Forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenestepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.	48
5.33. Forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenestepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer.	49
5.34. Forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenestepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt	49
5.35. Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden.	50
5.36. Forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder	50
5.37. Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner.	51
5.38. Forskrift 2. januar 2002 nr. 4 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger fra folketrygden.	52
5.39. Forskrift 20. april 2010 nr. 527 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden	52

5.40.	Forskrift 12. oktober 2010 nr. 1330 om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning fra 2011 med alderspensjon fra folketrygden - særlige regler for årskull til og med 1943-kullet	52
6.	ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER. IKRAFTTREDELSE	53
7.	UTKAST TIL ENDRING I SAMORDNINGSLOVEN	53
8.	UTKAST TIL NYE FORSKRIFTER TIL SAMORDNINGSLOVEN	55
8.1.	Forskrift om samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20	55
8.2.	Forskrift om registrering og utveksling av opplysninger for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv.	57
8.3.	Forskrift om fordeling av samordningsfradrag for pensjon fra folketrygden i flere tjenstepensjoner	60
9.	UTKAST TIL ENDRINGER I FORSKRIFTER TIL LOV OM SAMORDNING AV PENSJONS- OG TRYGDEYTELSER OG I ENKELTE ANDRE FORSKRIFTER	63
9.1.	Endret hjemmel for forskrifter	63
9.2.	Forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2)	66
9.3.	Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36).	66
9.4.	Forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11)	67
9.5.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).	67
9.6.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenstepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).	68
9.7.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).	68
9.8.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).	68
9.9.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22).	69
9.10.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).	69
9.11.	Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26).	70

9.12. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33).	70
9.13. Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).	71
9.14. Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30).	71
9.15. Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft.	72
9.16. Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).	72
9.17. Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenestepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).	72
9.18. Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.	72
9.19. Forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenestepensjon (samordningsforskrift 19).	73
9.20. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).	73
9.21. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4083 om uførepensjon fra flere tjenestepensjonsordninger (samordningsforskrift 9).	73
9.22. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4084 om alders- og uførepensjon fra tjenestepensjonsordninger (samordningsforskrift 10).	74
9.23. Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenestepensjon – privat (samordningsforskrift 37).	74
9.24. Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenestepensjon for deltidsansatte m.v.	74
9.25. Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).	75
9.26. Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.	75
9.27. Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.	75
9.28. Forskrift 31. desember 1985 nr. 4104 om uførepensjon som også inneholder etterlattefordeler (samordningsforskrift 32).	76
9.29. Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle.	76

9.30. Forskrift 15. mai 1986 nr. 4093 om særskilt begrensning av fradrag for attføringspenger fra folketrygden (samordningsforskrift 18).	76
9.31. Forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenestepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.	76
9.32. Forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenestepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.	77
9.33. Forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenestepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer.	77
9.34. Forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenestepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt	78
9.35. Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden.	78
9.36. Forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder	79
9.37. Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner.	80
9.38. Forskrift 2. januar 2002 nr. 4 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger fra folketrygden.	80
9.39. Forskrift 15. september 2009 nr. 1194 om overgangsregler for personer som ved innføringen av arbeidsavklaringspenger mottar rehabiliteringspenger, attføringspenger, attføringsstønader eller tidsbegrenset uførestønad	80
9.40. Forskrift 20. april 2010 nr. 527 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden	81
9.41. Forskrift 12. oktober 2010 nr. 1330 om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning fra 2011 med alderspensjon fra folketrygden - særlige regler for årskull til og med 1943-kullet	81
9.42. Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år (fram til 1. januar 2021)	81
9.43. Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år (fra 1. januar 2021)	82
9.44. Forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038 om samordning av alderspensjoner fra tjenestepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av alderspensjonene er levealdersjustert	83
9.45. Ikrafttredelse	83

1. Innledning

Alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning samordnes med alderspensjon fra folketrygden. Samordningen innebærer at tjenstepensjonen blir redusert på grunn av ytelsen fra folketrygden. Reglene for beregning av samordningsfradraget følger av lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser (heretter kalt samordningsloven).

Endringer i folketrygden som følge av pensjonsreformen (kort omtalt i punkt 2.1) krever tilpasninger i offentlig tjenstepensjonsordning. Det er gitt samordningsregler for årskull som omfattes av gamle opptjeningsregler i folketrygden (folketrygdloven kapittel 19), jf. punkt 2.2 nedenfor. Arbeids- og sosialdepartementet foreslo i Prop. 61 L (2017–2018) samordningsregler for årskull som omfattes av nye opptjeningsregler i folketrygden (folketrygdloven kapittel 20), og regler for hvordan tjenstepensjonen skal levealdersjusteres i disse tilfellene. Stortinget har vedtatt de foreslåtte lovendringene, jf. behandlingen av Innst. 343 L (2017–2018). De nye opptjeningsreglene i folketrygden gjelder fullt ut fra og med 1963-kullet og delvis for årskullene 1954–1962. Det er gitt en omtale av de nye samordningsreglene i punkt 2.3.

Som ledd i arbeidet med å etablere nye samordningsregler for årskull som helt eller delvis får alderspensjon fra folketrygden beregnet med ny opptjeningsmodell, har departementet gjennomgått aktuelt regelverk for å avdekke eventuelle ytterligere tilpasningsbehov som følge av de nye samordningsreglene. Notatet som nå sendes på høring er et resultat av dette oppfølgingsarbeidet. Forslagene gjelder nødvendige utfyllende regler, både i form av nye forskrifter og endringer i gjeldende forskrifter (kapittel 3), men også rent språklige og innholdsmessige presiseringer og opprettinger i samordningsloven (kapittel 4) og i gjeldende forskrifter (kapittel 5).

2. Bakgrunn

2.1. Endringer i reglene for alderspensjon fra folketrygden

Fra 2011 er det innført nye regler for alderspensjon fra folketrygden. Det er innført *nye opptjeningsregler* som gjelder fullt ut fra og med 1963-kullet. De nye opptjeningsreglene fases gradvis inn for årskullene 1954–1962. Alderspensjon etter de nye opptjeningsreglene består av en garantipensjon som sikrer et minste pensjonsnivå, og en opptjent inntektpensjon. Inntektpensjonen tjenes opp over alle år med pensjonsgivende inntekt i alderen 13–75 år. Det er også innført regler om *fleksibelt pensjonsuttak, levealdersjustering og ny regulering av pensjoner under utbetaling* som gjelder for alderspensjon opptjent etter både nye og gamle opptjeningsregler. Alderspensjon under opptjening reguleres årlig med lønnsveksten.

De fleksible uttaksreglene innebærer at alderspensjon kan tas ut mellom 62 og 75 år. Uttaksreglene er nøytralt utformet. Det innebærer at den årlige pensjonen blir høyere jo

senere den tas ut. Det kan tas ut hel eller gradert alderspensjon, og pensjonen kan fritt kombineres med arbeid uten at den avkortes.

Levealdersjusteringen av pensjonen fører til at yngre årskull får lavere alderspensjon ved en gitt uttaksalder hvis forventet levealder øker. Levealdersjusteringen av pensjonen gjennomføres ved hjelp av forholdstall for opptjening etter gamle opptjeningsregler og ved hjelp av delingstall for opptjening etter nye opptjeningsregler.

Etter de nye reguleringsprinsippene skal alderspensjon under utbetaling årlig reguleres i samsvar med lønnsveksten, fratrullet en fast faktor på 0,75 prosent. Størrelsen på faktoren er fastsatt ut fra at reguleringen over tid forventes å gi om lag samme resultat som regulering med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten.

2.2. Alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning for årskull til og med 1953-kullet

Stortinget har gjennom behandlingen av Prop. 107 L (2009–2010) vedtatt nødvendige lovendringer fra 1. januar 2011 for beregning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning for dem som er født i 1953 eller tidligere. Dette er personer som i sin helhet får pensjonen fra folketrygden basert på gamle opptjeningsregler (folketrygdloven kapittel 19). Tilpasningen knytter seg til endringene i folketrygden hva gjelder fleksibelt uttak, levealdersjustering og regulering av pensjoner.

Alderspensjonen fra offentlig tjenstepensjonsordning blir levealdersjustert på samme måte som alderspensjon fra folketrygden. Levealdersjusteringen av pensjonen skjer tidligst fra fylte 67 år ved at pensjonen divideres med forholdstallet. Den enkelte kan kompensere for levealdersjusteringen ved å stå i stilling ut over 67 år, men levealdersjustert tjenstepensjon før samordning kan ikke bli høyere enn pensjonen var før den ble levealdersjustert (forholdstallet kan ikke være lavere enn 1,000, og pensjon før samordning kan derfor ikke være høyere enn 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid).

Samordningen av alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen med alderspensjon fra folketrygden skjer som om folketrygden tas ut samtidig som tjenstepensjonen. Tjenstepensjonen påvirkes derfor ikke av når alderspensjonen fra folketrygden er tatt ut. Samordningen skjer tidligst fra 67 år. Samordningsfradraget blir levealdersjustert gjennom å dividere fradraget på forholdstallet. Det er her ingen begrensning i hvor lavt forholdstallet kan være, slik tilfellet er for tjenstepensjonen før samordning.

Årskull født til og med 1958 har fått en individuell garanti for samlet pensjon fra folketrygden og tjenstepensjonsordningen etter levealdersjustering og samordning. Garantien sikrer dem som har full opptjeningstid en samlet pensjon på minst 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved 67 år også etter levealdersjustering av pensjonene, under forutsetning av at pensjonene er tatt ut samtidig. Garantien gjelder personer som pr. 1. januar 2011 hadde 15 år eller mindre igjen til 67 år.

Alderspensjon under utbetaling reguleres i samsvar med alminnelig lønnsvekst og fratrekkes deretter 0,75 prosent. Pensjonister som har fratrådt med alderspensjon før 67

år (etter særaldersgrense) eller med avtalefestet pensjon (AFP), får en samordnet pensjon fra 67 år, og får pensjonsgrunnlaget oppregulert med lønnsveksten fra fratredeisen og fram til 67 år. Pensjonsrettighetene til dem som slutter i offentlig tjeneste før de har rett til å få pensjon utbetalt (oppsatt pensjonsrett), reguleres med lønnsveksten fram til uttakstidspunktet.

Endringene beskrevet ovenfor er også fulgt opp i forskrifter der mer detaljerte regler framkommer.

2.3. Alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning for årskull fra og med 1954-kullet

I Prop. 61 L (2017–2018) ble det foreslått regler om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med alderspensjon fra folketrygden for årskullene fra og med 1954-kullet. Det ble også foreslått regler for hvordan tjenstepensjonen skal levealdersjusteres i disse tilfellene. Stortinget har behandlet lovforslaget, og vedtaket er i samsvar med departementets forslag. Det vises til behandlingen av Innst. 343 L (2017–2018).

De nye opptjeningsreglene i folketrygden innebærer at pensjonsopptjeningen akkumuleres i en pensjonsbeholdning. De nye reglene for samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med alderspensjon fra folketrygden er tilpasset disse nye opptjeningsreglene. De nye reglene gjelder delvis for årskullene 1954–1962, som får alderspensjon fra folketrygden etter både nye (folketrygdloven kapittel 20) og gamle opptjeningsregler (folketrygdloven kapittel 19). For årskull fra og med 1963-kullet gjelder de nye reglene fullt ut for all opptjening av tjenstepensjon i dagens tjenstepensjonsordning.

Endringene gjelder følgende lover:

- lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse
- lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv.
- lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser
- lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere.
- lov 6. mai 1966 om pensjonsordning for Stortingets ombudsmann for forvaltningen (loven gjelder dem som er utnevnt til stilling som ombudsmann før 1. januar 2011)
- lov 21. mai 1982 nr. 25 om tillegg til lov 28. juli 1949 om Statens pensjonskasse (loven gjelder høyesterettsdommere utnevnt før 1. januar 2011)
- lov 21. august 1998 nr. 25 om pensjonsordning for ballettdansere, sangsolister og korsangere ved Den Norske Opera & Ballett
- lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer.

Det er lagt til grunn at endringene også følges opp i de øvrige offentlige tjenstepensjonsordningene som ikke er lovfestet.

Følgende sentrale prinsipper er videreført:

- Samordning og levealdersjustering skal tidligst skje fra fylte 67 år.
- Dersom alderspensjonen fra folketrygden er tatt ut tidligere enn tjenestepensjonen, skal det samordnes som om pensjonene er tatt ut samtidig.
- Den enkelte kan kompensere for virkningen av levealdersjusteringen av tjenestepensjonen ved å utsette uttaket av pensjon etter 67 år.

Det har lenge pågått et arbeid med å utforme en ny offentlig tjenstepensjonsordning der alderspensjonen beregnes uavhengig av ytelsene fra folketrygden. 3. mars 2018 ble det inngått en avtale mellom LO, Unio, YS, Akademikerne, KS, Spekter og Arbeids- og sosialdepartementet om tjenstepensjon for ansatte i offentlig sektor. Avtalen gjelder i hovedsak ny ordning for alderspensjon og AFP fra offentlig tjenstepensjonsordning for dem som er født i 1963 og senere, men gjelder også samordning av alderspensjon opptjent i dagens tjenstepensjonsordning med alderspensjon fra folketrygden opptjent etter nye regler, altså for personer født i 1954 eller senere. Sistnevnte forhold er inntatt i Prop. 61 L (2017–2018) og behandlet av Stortinget.

Med en ny offentlig tjenstepensjonsordning for dem som er født i 1963 eller senere, vil samordningsreglene som ble vedtatt gjennom Stortingets behandling av Prop. 61 L (2017–2018), fases ut over tid i takt med at den nye ordningen fases inn. Personer født i 1963 eller senere, som har opptjening i dagens ordning, får en oppsatt pensjonsrettighet fra denne ordningen når den nye ordningen trer i kraft.

I punkt 2.3.1 gis det en omtale av reglene for levealdersjustering av brutto tjenstepensjon (tjenstepensjon før samordning med folketrygdens ytelser). Tjenstepensjonen skal samordnes med en levealdersjustert folketrygd, og beregningen av samordningsfradraget er omtalt i punkt 2.3.2. Reglene som gjelder for overgangskullene 1954–1962, er beskrevet i punkt 2.3.3, mens i punkt 2.3.4 blir det gitt en omtale av tilpasningen av den individuelle garantien som gjelder for årskullene 1954–1958.

2.3.1. Levealdersjustering av brutto tjenstepensjon for årskull fra og med 1963-kullet

Personer født i 1963 eller senere tjener opp pensjonsrettighetene til folketrygdens alderspensjon i en pensjonsbeholdning. Pensjonsbeholdningen levealdersjusteres og fordeles med månedsvis utbetaling ved hjelp av delingstall. Stortinget har forutsatt at alderspensjonen fra de offentlige tjenstepensjonsordningene skal levealdersjusteres på samme måte som alderspensjon fra folketrygden. For å få samme effekt benyttes delingstall også til å levealdersjustere tjenstepensjonen. Delingstallene kan imidlertid ikke benyttes direkte, siden de i tillegg til levealdersjustering også omregner en pensjonsbeholdning i folketrygden til en årlig pensjon. Delingstallene må derfor korrigeres for denne omregningseffekten ved at de ordinære delingstallene divideres med delingstallet for 1943-kullet ved 67 år.¹ Dette delingstallet er beregnet til 13,42.

¹ 1943-kullet benyttes som referanse siden endringene i folketrygden er dimensjonert med utgangspunkt i pensjonsnivået for 1943-kullet ved 67 år.

Brutto tjenstepensjon for årskull fra og med 1963-kullet blir levealdersjustert ved å benytte *justeringstall* som tilsvarer folketrygdens ordinære delingstall dividert med 13,42. Justeringstallene avrundes til tre desimaler, som folketrygdens ordinære forholdstall. Levealdersjustering foretas tidligst fra 67 år.

Begrepet *justeringstall* brukes for øvrig også for eldre årskull. For årskull fra og med 1943-kullet til og med 1953-kullet er justeringstallene lik forholdstallene, mens for årskullene 1954–1962 er justeringstallene avledet av både forholdstall og delingstall, se nedenfor i punkt 2.3.3.

Etter dagens regler er det mulig å kompensere for levealdersjusteringen ved å stå i arbeid ut over 67 år fram til brutto tjenstepensjon etter levealdersjustering er lik brutto tjenstepensjon før levealdersjustering. Det vil si at justeringstallet som benyttes er 1,000 selv om forholdstallet i folketrygden ved uttaksalderen er lavere enn 1,000. De nye reglene viderefører dette prinsippet. Det vil si at det skal benyttes et justeringstall lik 1,000 i tilfeller der delingstallet ved uttaksalderen er lavere enn 13,42. Avtalen av 3. mars 2018 innebærer en viss justering av dette prinsippet for årskullene født i perioden 1954–1962, se nedenfor i punkt 2.3.3.

Det forekommer at personer som har tatt ut alderspensjon fra en offentlig tjenstepensjonsordning, gjeninntre i medlemspliktig stilling i offentlig sektor helt eller delvis. Pensjonen vil da reduseres, eller falle helt bort. Når vedkommende igjen fratrer stillingen, skal pensjonen beregnes på nytt. Ved å gjeninntre i medlemspliktig stilling etter 67 år, vil en kunne kompensere for levealdersjusteringen. Levealdersjusteringen ved endelig uttak av pensjon må i slike tilfeller ta hensyn til at det allerede har blitt utbetalt pensjon i en periode. Nærmere regler er foreslått i punkt 3.2.1 nedenfor.

2.3.2. Samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med folketrygdens alderspensjon for årskull fra og med 1963-kullet

De nye bestemmelsene gir regler for samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjonen fra folketrygden etter nye opptjeningsregler. Følgende prinsipper er videreført:

- En andel av folketrygdopptjeningen gjøres samordningsfri.
- Samordningsfradraget avkortes med tjenestetidsbrøken.
- Samordningsfradraget levealdersjusteres på samme måte som pensjonen fra folketrygden.
- Samordningsfradraget beregnes som om tjenstepensjonen og folketrygden tas ut samtidig.

I høringen av lovforslaget ble det foreslått å holde et kronebeløp på 2,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) utenom samordningen. Gjennom lovendringen er det i stedet bestemt å gi et kronebeløp på 2,5 G som tillegg til tjenstepensjonen etter samordning. Endringen vil gi det samme resultatet for de aller fleste, men sikrer at alle får utbetalt tjenstepensjon. Tillegget utgjør 2,5 G for dem som har full tjenestetid, og blir

forholdsmessig avkortet dersom tjenestetiden er kortere enn full tid eller tjenstepensjonen er gradert. Tillegget divideres med folketrygdens delingstall på uttakstidspunktet.

Fradraget for alderspensjon fra folketrygden tar utgangspunkt i beholdningene som er opptjent i folketrygden:

- Pensjonsbeholdningen etter folketrygdloven § 20-4 (den beholdningen som er opparbeidet på bakgrunn av pensjonsgivende inntekt, førstegangstjeneste, mottak av dagpenger, antatt inntekt ved mottak av uføretrygd og omsorgsarbeid).
- Eventuell garantipensjonsbeholdning etter folketrygdloven § 20-11.
- Garantitillegget etter folketrygdloven § 20-20 omregnet til en beholdning.

Samordningen foretas tidligst fra måneden etter at pensjonisten fyller 67 år. Dersom tjenstepensjonen tas ut før eller ved fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut ved fylte 67 år, tas det utgangspunkt i beholdningene etter folketrygdloven §§ 20-4, 20-11 og 20-20 ved fylte 67 år. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden før fylte 67 år, tas det utgangspunkt i beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut ved fylte 67 år.

Dersom tjenstepensjonen tas ut etter fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut fra samme tidspunkt, tas det utgangspunkt i beholdningene på uttakstidspunktet. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden på et tidligere tidspunkt, tas det utgangspunkt i beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut samtidig med tjenstepensjonen.

En andel av beholdningene i folketrygden holdes utenfor samordningen. Beholdningene fratrasket en prosentandel utgjør *samordningsbeholdningen*. Den samordningsfrie delen av beholdningene er satt til 2 prosent, det vil si at samordningsbeholdningen utgjør 98 prosent av beholdningene i folketrygden som nevnt.

Nærmere regler om fastsettelse av samordningsbeholdningen er foreslått i punkt 3.1.1 nedenfor.

Samordningsfradraget fastsettes ved å dividere samordningsbeholdningen med et delingstall fastsatt etter folketrygdloven § 20-13. Dersom tjenstepensjonen tas ut før eller ved fylte 67 år, legges delingstallet ved fylte 67 år til grunn. Dersom tjenstepensjonen tas ut etter fylte 67 år, benyttes delingstallet på uttakstidspunktet.

Samordningsfradraget avkortes med tjenestetidsbrøken.

Ved gradert uttak av tjenstepensjon skal samordningsfradraget utgjøre en like stor andel av fullt samordningsfradrag som uttaksgraden for tjenstepensjonen. Når den resterende delen av tjenstepensjonen tas ut, skal det foretas en ny samordning for den resterende delen av tjenstepensjonen.

2.3.3. Overgangskullene 1954–1962

Det er gitt regler for levealdersjustering og samordning av tjenstepensjonen for overgangskullene 1954–1962. Disse årskullene får alderspensjonen fra folketrygden

beregnet dels med nye opptjeningsregler og dels med gamle regler. De nye tjenestepensjonsreglene som følger av Stortingets behandling av Prop. 61 L (2017–2018), fases gradvis inn i takt med innfasingen av nye opptjeningsregler i folketrygden.

Dette innebærer at brutto tjenestepensjon for årskullene 1954–1962 må levealdersjusteres på to forskjellige måter, avhengig av hvilken folketrygdopptjening det skal samordnes med. Resultatet blir én bruttopensjon som er sammensatt av to deler: en del som er levealdersjustert med justeringstall avledet av forholdstall og vektet med andelen av folketrygden som er opptjent etter gammel opptjeningsmodell, og én del som er levealdersjustert med justeringstall avledet av delingstall og vektet med andelen av folketrygden som er opptjent etter ny opptjeningsmodell.

Innfasingen innebærer videre at de nye samordningsreglene fases inn i takt med innfasingen av ny opptjeningsmodell i folketrygden. For årskullene 1954–1962 vil dette virke som om det gjøres to samordningsfradrag: et fradrag som beregnes som om *all* opptjening hadde skjedd etter gamle opptjeningsregler og et fradrag som beregnes som om *all* opptjening hadde skjedd etter nye opptjeningsregler. De to fradragene veies sammen med de samme vektene som benyttes for alderspensjon fra folketrygden.

I pensjonsavtalen av 3. mars 2018 var det enighet om justeringer i regelverket for å gi bedre pensjonsuttelling for dem som står i arbeid etter 67 år. Dette er fulgt opp i lovforslaget som Stortinget har vedtatt og gjelder for personer født i årene 1954–1962. Disse får pensjonen levealdersjustert både med justeringstall avledet av forholdstall og justeringstall avledet av delingstall, se ovenfor punkt 2.3.1. Det er bestemt at nedre grense for justeringstallene skal settes ved alderen der justeringstall avledet av delingstall er 1,000. Dette gjør at justeringstallet avledet av forholdstall kan bli lavere enn 1,000. Det medfører at bruttopensjonen for denne delen av opptjeningen ved full opptjening kan bli høyere enn 66 prosent av pensjonsgrunnlaget etter levealdersjustering. Det skyldes at justeringstallet som er avledet av delingstall, kommer til tallet 1,000 på et senere tidspunkt enn justeringstall som er avledet av forholdstall.

2.3.4. Individuell garanti for årskullene 1954–1958

Historisk sett har samordningsreglene gjort at summen av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning og alderspensjon fra folketrygden før levealdersjustering av pensjonene har oversteget 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Det skyldes at det ikke er gjort fradrag for hele pensjonen fra folketrygden. Dette er omtalt som samordningsfordeler. Det er disse samordningsfordelene som ligger til grunn for at en andel av andel av folketrygdopptjeningen er gjort samordningsfri også etter de nye reglene, jf. punkt 2.3.2 ovenfor.

Selv om det er samordningsfordeler, vil levealdersjusteringen av pensjonen som ble innført i 2011, kunne føre til at samlet pensjon blir lavere enn 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Som en konsekvens av dette, er det innført en individuell garanti for medlemmer av offentlige tjenestepensjonsordninger som er født i 1958 eller tidligere. Garantien sikrer disse medlemmene en samlet pensjon på minst 66 prosent av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid også etter at pensjonen er levealdersjustert, beregnet som om pensjonene ble tatt ut samtidig.

Reglene for individuell garanti for årskull til og med 1953-kullet ble gitt i 2010, mens vedtaket som er gjort på bakgrunn av Prop. 61 L (2017–2018), gir regler for beregningen av individuell garanti for personer født i perioden 1954–1958.

Garantien gjelder tidligst fra 67 år for samlet alderspensjon fra folketrygden og offentlig tjenstepensjonsordning. I de tilfellene levealdersjusteringen medfører at samlet pensjon blir lavere enn 66 prosent, gis det et garantitillegg slik at pensjonen likevel blir 66 prosent. For medlemmer som ikke har full opptjeningstid, utgjør det garanterte pensjonsnivået et forholdsmessig beløp.

Dersom alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen er tatt ut før eller ved 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen regnes å være tatt ut ved 67 år. Når alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen er tatt ut etter 67 år, skal alderspensjon fra folketrygden som inngår i garantiberegningen regnes å være tatt ut på samme tidspunkt som tjenstepensjonen tas ut.

Garantien er tilpasset til helt og delvis uttak av pensjon. Det stilles ikke krav om at medlemmet må ta ut en større del av folketrygden enn uttaksgraden av tjenstepensjonen for at garantibestemmelsen skal komme til anvendelse. Videre vil ny opptjening i folketrygden etter uttak av tjenstepensjon, inngå i beregningsgrunnlaget for garantien når den økte opptjeningen kommer til utbetaling.

Tjenstepensjon etter samordning kalles gjerne for netto tjenstepensjon. Kronetillegget på 2,5 G som er beskrevet ovenfor i punkt 2.3.2, er en del av netto tjenstepensjon. Kronetillegget inngår derfor som del av tjenstepensjonen før størrelsen av garantitillegget beregnes.

Reglene om individuell garanti gjelder også personer som har sluttet i tjenesten før pensjonsalderen, men som har opptjent pensjonsrettigheter som utbetales på et senere tidspunkt (oppsatt alderspensjon). Her vil kravet til full tjenestetid kunne være høyere enn 30 år (minst 30 år og maks 40 år), og garantien er tilpasset dette.

Som ledd i avtalen av 3. mars 2018, vil departementet senere fremme forslag til regler om tillegg for årskullene 1959–1967 som knytter seg til opptjeningstid av offentlig tjenstepensjon før 2011. Tilleggene trappes gradvis ned med årskull. Tillegget for årskullene 1959–1962 bygger på den samme garantien som er gitt årskull født i 1958 eller tidligere, mens årskullene 1963–1967 får et tillegg som er tilpasset at disse årskullene blir omfattet av ny ordning.

3. Oppfølging av nye regler for samordning av tjenstepensjon og folketrygd for årskull født i 1954 eller senere

Lovendringene som Stortinget har vedtatt på bakgrunn av Prop. 61 L (2017–2018), jf. Innst. 343 L (2017–2018), gir regler for samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20. Det gir

også regler for levealdersjustering av pensjonen. I Prop. 61 L (2017–2018) er det nevnt temaer som krever detaljert regulering i forskrifter. Høringsnotatet her følger opp disse forholdene.

I punkt 3.1 nedenfor omtales forslag til nye forskrifter, mens i punkt 3.2 er det forslag til endringer av gjeldende forskrifter.

Departementet vil komme tilbake med forslag til regler om samordning av enke- og enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning og pensjonsskadetrygd med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20. Også disse reglene må være på plass når det første årskullet som omfattes av nye alderspensjonsregler etter folketrygdloven kapittel 20 (1954-kullet) blir 67 år i 2021.

3.1. Nye forskrifter

3.1.1. Forskrift om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20

Samordningsloven § 24 a nr. 1 til nr. 10 regulerer en rekke forhold ved samordningen med ny alderspensjon i folketrygden. Selv om loven er relativt detaljert utformet, foreslår departementet at det gis enkelte utfyllende regler om samordning i en forskrift.

Forskriften § 1 angir virkeområdet. Det fastslås der at forskriften gir utfyllende regler til samordningsloven § 24 a om samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20, det vil si for årskull fra og med 1954-kullet.

I § 2 foreslås det nærmere regler om fastsettelsen av samordningsbeholdningen. De to første leddene og fjerde ledd har samme ordlyd som samordningsloven § 24 a nr. 2. De to første leddene gir en beskrivelse av beholdningene fra folketrygden, det vil si beholdningene etter folketrygdloven §§ 20-4, 20-11 og 20-20, som danner grunnlag for samordningsbeholdningen. Fjerde ledd presiserer at samordningsbeholdningen utgjør 98 prosent av beholdningene etter første og andre ledd. Tredje ledd utdyper det som første og andre ledd sier om beregnet beholdning for opptjeningen i folketrygden. Det gjelder i tilfeller der folketrygden er tatt ut før 67 år eller før tjenstepensjonen når tjenstepensjonen er tatt ut etter 67 år. Det skal da tas utgangspunkt i beholdningene i folketrygden på uttakstidspunktet for alderspensjonen fra folketrygden, og senere opptjening som er tilført beholdningene fram til samordningstidspunktet skal legges til. Beholdningene skal reguleres i samsvar med endringene i folketrygdens grunnbeløp fram til samordningstidspunktet.

Vanligvis er det unødvendig å ha samme tekst i forskriften som i lovteksten. Vi finner det imidlertid riktig å beskrive alle aktuelle tilfeller for beregning av samordningsbeholdning i § 2. Det skyldes forskriftens § 4. Denne bestemmelsen gir bestemmelser om opptjening i folketrygden som ikke er klarlagt på første samordningstidspunkt, men som senere blir klarlagt og som skal legges til i samordningsbeholdningen. Dette tillegget til

samordningsbeholdningen gjelder for alle tilfeller. Se nærmere om denne bestemmelsen nedenfor.

I forskriften § 3 foreslås det presisert at det ved samordningen med tillegg etter folketrygdloven § 20-18 femte ledd, jf. samordningsloven § 24 a nr. 4, skal tas utgangspunkt i tillegget som til enhver tid utbetales. Tillegg som nevnt gis for å sikre at alderspensjonen fra folketrygden etter regulering minst utgjør satsen for garantipensjon som vedkommende har rett til etter folketrygdloven §§ 20-9 og 20-10. Begrensningsreglene i samordningsloven § 24 a nr. 6 og nr. 7 gjelder også ved samordningen med dette tillegget. Nr. 6 knytter seg til forholdsmessig begrensning dersom pensjonisten ikke har full opptjeningstid, mens nr. 7 gjelder forholdsmessig begrensning som følge av gradert uttak av tjenestepensjon.

Forslaget til § 4 gjelder pensjonsopptjeningen i folketrygden for et kalenderår som tilføres beholdningene ved utløpet av året da fastsettingen av formues- og inntektskatt for det aktuelle året er ferdig, jf. folketrygdloven § 20-4 tredje ledd. På uttakstidspunktet av tjenestepensjonen vil det ikke være all opptjening som er tilført beholdningene, men som tilføres på et senere tidspunkt. Dette kan omfatte både uttaksåret og inntil to år før uttaksåret. Det er derfor nødvendig å gi regler om at slik opptjening skal inngå i samordningen etter hvert som den tilføres pensjonsbeholdningen i folketrygden, og alderspensjonen omregnes etter folketrygdloven § 20-17. Dette kan både gjelde opptjening basert på inntekter som ikke var ferdiglignet på uttakstidspunktet og opptjening basert på inntekter etter pensjonsuttaket. Ved helt uttak av alderspensjon i folketrygden, vil den økte opptjeningen i folketrygden bli regnet om til årlig pensjon og legges til pensjonen som allerede er tatt ut. Det er derfor ikke tilstrekkelig bare å oppjustere den samordningsbeholdningen som er fastsatt på uttakstidspunktet for tjenestepensjonen. I forskriften § 4 slås det fast at det skal fastsettes en ny samordningsbeholdning som kommer i tillegg til den samordningsbeholdning som ble fastsatt på uttakstidspunktet for tjenestepensjonen. Samordningsbeholdningen som kommer i tillegg, fastsettes ut fra den opptjeningen som på omregningstidspunktet er tilført beholdningene i folketrygden, jf. samordningsloven § 24 a nr. 9. Samordningsfradraget for den økte folketrygden fastsettes ved å dividere samordningsbeholdningen som kommer i tillegg, med delingstallet på omregningstidspunktet, det vil si på samme tidspunkt som folketrygden omregnes.

Forskriften er utformet slik at den også er ment å passe for tilfeller der tjenestepensjonen er tatt ut delvis. Det skal da fastsettes en samordningsbeholdning for hvert tidspunkt deler av tjenestepensjonen tas ut til bruk for samordningsfradraget. Beregningene blir som etter hovedregelen for hvert av uttakene. Et tenkt tilfelle kan belyse forholdet:

En person som har tatt ut hele alderspensjonen fra folketrygden, tar ut tjenestepensjonen i to etapper, først 50 prosent og deretter ytterligere 50 prosent. Her skjer det først en samordning ved 50 prosent deluttak. Da fastsettes det en samordningsbeholdning som danner grunnlaget for samordningsfradraget. Fradraget vektes med 50 prosent.

Når ny inntekt blir tilført (etterlignet), jf. bestemmelsen i forskriften § 4, danner dette grunnlag for en ny samordningsbeholdning, som kommer i tillegg til den opprinnelige beholdningen. Fradraget for ny beholdning vektes med 50 prosent.

Når vedkommende slutter helt, skal siste deluttak samordnes for seg. Da beregnes samordningsbeholdningen som om uttaket skjedde samtidig med det nye deluttaket. Fradraget vektes med 50 prosent. Når ny inntekt blir tilført (etterlignet), danner dette grunnlag for en ny samordningsbeholdning, som kommer i tillegg. Fradraget for ny beholdning vektes med 50 prosent.

I et annet tenkt tilfelle skjer uttaket av folketrygden og tjenstepensjonen samtidig i to etapper. Først 50 prosent og deretter 50 prosent. Først skjer det en samordning ved 50 prosent deluttak. Da fastsettes det en samordningsbeholdning som danner grunnlaget for samordningsfradraget. Fradraget vektes med 50 prosent. Det skjer ingen ny samordningsberegning før nytt deluttak av tjenstepensjon og folketrygd.

Ved nytt uttak av folketrygd og tjenstepensjon skal det nye deluttaket samordnes som om det er samtidig uttak av folketrygd og tjenstepensjon. Samordningsfradraget vektes med 50 prosent. Det fastsettes også et nytt fradrag i det første deluttaket, som kommer i tillegg til det opprinnelige fradraget. Dette nye fradraget baserer seg på differansen mellom opprinnelig beholdning og ny beholdning. Når ny inntekt blir tilført (etterlignet) etter helt uttak, jf. bestemmelsen i forskriften § 4, danner dette grunnlag for nye samordningsfradrag i første og andre deluttak.

Det kan skje endringer i beholdningene i folketrygden etter at pensjonene er samordnet som også påvirker samordningsbeholdningen og derfor også samordningsberegningen. Det kan gjelde endringer i sivilstand med de følger dette får for garantipensjonsbeholdningen etter folketrygdloven § 20-17 femte ledd, jf. forskrift 22. desember 2009 nr. 1810 om alderspensjon i folketrygden § 6-10. Det kan også gjelde endringer som følge av endret skatteoppgjør. I utkastet til § 5 slås det fast at dersom endring i sivilstand mv. etter samordning medfører endring i beholdningene i folketrygden, skal det foretas ny samordningsberegning. Det skal da fastsettes en samordningsbeholdning som enten går til fradrag i eller kommer i tillegg til samordningsbeholdningen etter § 2 og § 4. Samordningsbeholdningen som går til fradrag eller kommer i tillegg, utgjør 98 prosent av beholdningsendringen i folketrygden. Endringen i samordningsbeholdningen får samme virkningstidspunkt som endringen i folketrygden.

Dersom økt opptjening som nevnt skriver seg fra år fra og med året etter det ble tatt ut hel tjenstepensjon, følger det av samordningsloven § 24 a nr. 10 at den økte opptjeningen skal holdes utenfor samordning. I forskriften § 6 foreslås det presisert at for å få slikt samordningsfritak, må pensjonisten ha fratrådt det medlemspliktige stillingsforholdet endelig.

I forskriften § 7 foreslås det at bestemmelsene trer i kraft 1. januar 2021.

Se forskriftsutkastet punkt 8.1.

3.1.2. Forskrift om registrering og utveksling av opplysninger for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv.

Departementet viser til at någjeldende forskrift om utveksling av opplysninger mellom pensjonsordningene ble gitt i 2000, jf. forskrift 6. juli 2000 nr. 727 om registrering og utveksling av opplysninger (meldesystem) for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv., ofte omtalt som meldeforskriften. Forskriften har utfyllende regler om den praktiske gjennomføringen av bestemmelsene i samordningsloven § 27 om at pensjons- og trygdeordninger skal bistå hverandre med opplysninger som er nødvendig for å foreta samordning etter loven.

Forskriften har ikke vært oppdatert de senere år, heller ikke med hensyn til endret organisering av Arbeids- og velferdsetaten. På tross av dette fungerer den praktiske registreringen og utvekslingen av opplysninger i dag etter hensikten, også etter sin någjeldende ordlyd. Departementet har i samråd med Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeidet med en praktisk/administrativ oppdatering av forskriften. Vurderingen hittil har vært at det bør gis en ny forskrift pga. mange endringer, men ellers med samme utforming og oppsett. Hjemmelen for forskriften er samordningsloven § 27 nr. 2.

I tillegg til oppdateringsbehovet, vil det nå være nødvendig å gi utfyllende regler ifm. de nye samordningsreglene. Blant annet gjelder dette opplysninger om pensjonsbeholdning mv., herunder konsekvenser for plikt- og rettighetsforholdet mellom pensjonisten, NAV og tjenstepensjonsordningen ved at NAV skal beregne de foreslåtte beholdningsstørrelsene for tjenstepensjonsordningene. Det vises til at det i Prop. 61 L (2017–2018) ble uttalt at departementet tar sikte på en gjennomgang av meldeforskriften med hensyn til eventuelle tilpasninger som følge av forslagene i proposisjonen.

3.1.2.1 *Endringsforslag som følge av en praktisk/administrativ oppdatering*

Det foreslås å gjennomgående erstatte begrepet "*det felles lokale kontoret i arbeids- og velferdsforvaltningen*" med "*Arbeids- og velferdsetaten*". Videre foreslås det å benytte begrepet *tjenstepensjonsleverandør* i bestemmelsene om den rent tekniske meldingsutvekslingen.

Til § 2: Begrepet "*pensjons- eller trygdeordning*" i nr. 1 er etter departementets vurdering dekkende for formålet. Begrepet "*pensjons- eller trygdeordning*" kommer fra samordningsloven, jf. bl.a. § 1, og benyttes siden forskriften omfatter alle offentlige pensjonsordninger og trygder, herunder folketrygdens ytelser og personskadetrygdene (krigspensjon og gammel yrkesskade). Det antas videre at det er tilstrekkelig å slå fast at opplysningene skal registreres i Arbeids- og velferdsetaten, uten nærmere spesifisering. Det er derfor ikke lenger behov for detaljer om et eget register og hvilken del av Arbeids- og velferdsetaten som skal foreta registreringen. Dette medfører at deler av någjeldende nr. 1 kan utgå. Det samme gjelder bestemmelsene i någjeldende nr. 2 om en pensjonists flytting fra en kommune til en annen eller til/fra utlandet.

Bestemmelsen i någjeldende nr. 3 over aktuelle opplysninger å registrere, inngår i ny nr. 2. Listen over relevante opplysninger er justert etter innspill fra Arbeids- og velferdsdirektoratet, og departementet legger til grunn at listen er uttømmende. Siste del av bestemmelsen som åpner for at Arbeids- og velferdsdirektoratet kan bestemme at

andre opplysninger skal omfattes, antas derfor å være lite aktuell. Någjeldende nr. 4 og nr. 5 blir etter dette nr. 3 og nr. 4 med en noe justert ordlyd.

Til §§ 3 og 4: Forslagene i §§ 3 og 4 innebærer ingen materielle endringer, men bestemmelsene er omformulert noe og forenklet, jf. særlig § 4 nr. 1. I någjeldende § 4 nr. 3 lanseres begrepet "returmelding", som også benyttes i etterfølgende bestemmelser. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at etaten ved en slik melding sender over vedtaksinformasjon til tjenstepensjonsordningen, og har spilt inn om begrep som "samordningsmelding" eller "vedtaksmelding" heller bør benyttes. Departementet ser at det kan være hensiktsmessig å vurdere begrepsbruken her, men antar at det likevel kan være hensiktsmessig å bruke begrepet "returmelding", som for øvrig ikke skulle være kilde til noen misforståelser.

Til § 5: I § 5 nr. 1 bokstav b) tredje ledd er det gitt særskilte bestemmelser om opplysninger fra Arbeids- og velferdsetaten om arbeidsavklaringspenger (AAP). Bestemmelsen er omformulert noe sett i forhold til någjeldende bestemmelse, og er mer detaljert utformet. Departementet har lagt til grunn at etaten nå bare sender maskinelle rapporter til tjenstepensjonsleverandørene om AAP.

Til § 6: Forslaget til ny § 6 er identisk med dagens forskrift § 6. Bestemmelsen fastslår at en tjenstepensjonsordning skal gi melding om egen pensjonsberegning til en annen tjenstepensjonsordning eller trygd når dette har betydning for beregningen av ytelsene fra vedkommende ordning.

3.1.2.2 Utfyllende regler som følge av forslagene i Prop. 61 L (2017–2018)

Utteksling av opplysninger mellom Arbeids- og velferdsetaten og tjenstepensjonsleverandørene er i all hovedsak godt regulert, jf. samordningsloven § 27 og någjeldende meldeforskrift. I forbindelse med høringen av forslagene til nye regler for samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20, kom det flere innspill om at regelverket om meldingsutvekslingen må suppleres. Dette gjelder særlig med hensyn til opplysninger som det er lagt opp til at Arbeids- og velferdsetaten skal gi tjenstepensjonsleverandørene av såkalte *beregnete beholdninger*. Dette er opplysninger som etaten selv ikke har behov for, men som er nødvendige for tjenstepensjonsleverandørene i de tilfellene alderspensjonen fra folketrygden er tatt ut før tjenstepensjonen. Tjenstepensjonen skal da samordnes med folketrygden som om den ble tatt ut samtidig med tjenstepensjonen, og det må fastsettes *en beregnet beholdning*, det vil si den beholdningen som vedkommende ville hatt rett på uttakstidspunktet for tjenstepensjonen.

Departementet foreslår at bestemmelser om beregning av og utveksling av opplysninger om de beholdningene fra folketrygden som danner grunnlaget for samordningsbeholdningen, herunder beregnede beholdninger og tilvekst som følge av inntekt som blir kjent etter uttaket av tjenstepensjon, tas inn som ny bokstav c i forskriften § 5 nr. 1.

Någjeldende bokstav c blir ny bokstav d.

I forskriften § 7 foreslås det at bestemmelsene trer i kraft straks, og at någjeldende forskrift (forskrift 6. juli 2000 nr. 727) oppheves fra samme tidspunkt.

Se forskriftsutkastet punkt 8.2.

3.1.3. Forskrift om flere tjenstepensjoner, begrensning av samordningsfradraget for pensjon fra folketrygden

Når en pensjonist har flere tjenstepensjoner som ikke er omfattet av overføringsavtalen, skal hver av pensjonene samordnes med pensjonen fra folketrygden. Hver av tjenstepensjonsordningene kan ikke gjøre fullt fradrag for folketrygdens ytelser, og det er i dag flere forskrifter som gir bestemmelser om fordelingen av samordningsfradraget. Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17) regulerer hvordan samordningsfradraget for *tilleggs pensjon* skal fordeles i ulike situasjoner. Forskriften har bestemmelser både om fordeling av samordningsfradraget når det er samtidig og forskjellig opptjeningsstid i tjenstepensjonsordningene. Fordelingen av fradraget for *grunnpensjon* i flere tjenstepensjoner er regulert i to forskrifter:

- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Forskriften fra 1966 gjelder ved helt eller delvis samtidig opptjening av tjenstepensjon, mens forskriften fra 1982 gjelder for tilfeller uten samtidig opptjening.

Departementet foreslår å slå sammen innholdet av de tre forskriftene til en ny forskrift. Forslaget bygger på tekst og innhold i de tre forskriftene, men det er gjort justeringer i teksten slik at de kan inngå i en felles forskrift. Et viktig formål med å slå sammen innholdet av forskriftene i en felles forskrift er at den nye forskriften også kan omfatte fordelingsregler for samordningsfradrag som gjelder alderspensjon etter folketrygdlovens kapittel 20.

I den nye forskriften gis det en formålsbestemmelse i § 1. Det framgår der at forskriften gir bestemmelser om fordeling av samordningsfradraget for pensjon fra folketrygden når det er tjent opp pensjonsrettigheter i flere tjenstepensjonsordninger som skal samordnes med folketrygdens ytelser.

Innholdet fra forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 og forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 er slått sammen i en ny § 2. Sammenslåingen er ikke ment å medføre realitetsendringer, men intensjonen er å gjøre regelverket knyttet til fordelingen av samordningsfradraget for grunnpensjon tydeligere enn det er i dag.

Alternativet til en slik sammenslåing er at innholdet og ordlyden fra forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 tas inn i § 2 og at innholdet og ordlyden i forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 tas inn i § 3. 1982-forskriften knytter seg som nevnt ovenfor til fordelingen av samordningsfradraget for grunnpensjon for tilfeller uten samtidig opptjening av

tenestepensjon og for deltidstilling, mens 1966-forskriften gjelder fordelingen av samordningsfradraget for grunnpensjon ved helt eller delvis samtidig opptjening av tenestepensjon.

Vi ber om høringsinstansenes syn på hva som er mest hensiktsmessig, enten en sammenslått bestemmelse eller at dagens to forskrifter tas inn i to paragrafer.

Innholdet i forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 er tatt inn i §§ 3 og 4. Meningen er at dagens praktisering skal videreføres. Bestemmelsene er også ment å inkludere fordeling av samordningsfradrag for opptjening etter folketrygdloven kapittel 20. § 3 gjelder for tilfeller der tenestepensjonene ikke er opptjent til samme tid, mens § 4 gjelder når opptjeningen har skjedd helt eller delvis samtidig.

Til § 3: § 3 er gruppert etter tilfeller der

- de samordnede pensjonene når opp i full pensjon etter samordningsloven § 7 og det enten foreligger kvalitetstillegg for første ordning etter samordningsloven § 7 nr. 1 andre ledd eller ikke, og
- tilfeller der summen av tenestepensjonene ikke når opp i full pensjon etter samordningsloven § 7 og det enten foreligger kvalitetstillegg for første ordning etter samordningsloven § 7 nr. 1 andre ledd eller ikke.

Grupperingen følger det som framgår av dagens forskrift. Hovedregelen er at første ordning beregner fradrag som om den var alene. Siste ordning beregner deretter fradrag der det tas hensyn til hva første ordning har trukket. Siste ordning skal også ta hensyn til den pensjonsgivende inntekt som er tilknyttet denne ordningen. Denne delen av samordningsfradraget er knyttet til samordningsloven § 23 nr. 2 (fiktivfordelsregelen). Omtalen av pensjonsgivende inntekt som ledd i oppfølgingen av fiktivfordelsregelen omtales ikke spesifikt i forslaget til § 3. Pensjonsordningenes vurdering av fiktivfordelsregelen skal gjøres uansett, og det synes unødvendig å påpeke i forskriften at hver ordning skal bruke sin pensjonsgivende inntekt. Slik sett gjøres bestemmelsen generell slik at den også passer til fordelingen av alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20 (som ikke har noen fiktivfordelsregel). Et unntak gjøres imidlertid for tilfeller der dagens forskrift opererer med "gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt". Denne delen av dagens forskrift videreføres i utkastet til § 3. Det gjelder i nr. 2 bokstav a, nr. 3 bokstav b og nr. 4 bokstav a. Vi ber spesielt om høringsinstansene syn på om denne måten å håndtere fiktivfordelsregelen er hensiktsmessig. Vi mottar gjerne innspill som kan bidra til å gjøre meningsinnholdet i forskriften enda tydeligere.

Til § 4: For tilfeller der opptjeningen har skjedd samtidig, jf. forslaget til ny § 4, skal fradraget fordeles etter størrelsen på bruttopensjonene.

Til § 5: § 5 gjelder fordeling av tillegg til tenestepensjonen etter samordningsloven § 24 a nr. 5 der fullt tillegg er 2,5 ganger folketrygdens grunnbeløp dividert på folketrygdens delingstall. Hver pensjonsordning foretar isolert beregning av tillegget. Dersom samlet tillegg overstiger den maksimale grensen, skal tillegget komme til utbetaling inntil maksimalt tillegg i den rekkefølge tenestepensjonene er opptjent, men forholdsmessig fordelt hvis pensjonene er samtidig opptjent. Bestemmelsen er utformet etter mønster av fordelingsbestemmelsen for grunnpensjonsfradraget etter § 2.

Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 har en særlig omtale av pensjon fra pensjonstrygden for sjømenn. Det slås fast i dagens forskrift punkt III at reglene ikke får anvendelse for pensjonstrygden for sjømenn siden denne ikke skal gjøre fradrag for tilleggspensjon. Denne delen av forskriften er ikke videreført i forslaget til ny forskrift da dette anses som unødvendig. Pensjon fra pensjonstrygden for sjømenn skal ikke samordnes med alderspensjon fra folketrygden. Det samme gjelder for øvrig pensjon fra pensjonstrygden for fiskere.

Se forskriftsutkastet 8.3.

3.2. Endring i forskrifter

3.2.1. Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år

Det forekommer at personer som har tatt ut alderspensjon fra en offentlig tjenestepensjonsordning, gjeninntre i medlemspliktig stilling i offentlig sektor helt eller delvis. Pensjonen vil da reduseres, eller falle helt bort. Ved å gjeninntre i medlemspliktig stilling etter 67 år, skal det være mulig å kunne kompensere for levealdersjusteringen. Når personen igjen fratrer stillingen, skal pensjonen beregnes på nytt. Det er gitt regler i "forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år" om hvordan levealdersjusteringen da skal gjennomføres. Det må i slike tilfeller tas hensyn til at det allerede har blitt utbetalt pensjon i en periode, og etter gjeldende regler skal det fastsettes et vektet forholdstall, jf. forskriften § 2.

Gjennom Stortingets behandling av Prop. 61 L (2017–2018) er det bestemt at levealdersjusteringen for alle årskull skal skje ved hjelp av justeringstall. Det vises til proposisjonens punkt 5.4.2 og 5.5 og til omtalen ovenfor i punkt 2.3.1. Departementet foreslår derfor at forskriften endres ved at begrepet "forholdstall" erstattes av "justeringstall". Forskriften vil dermed være dekkende for alle årskull.

Dagens forskrift gjelder kun vekting av forholdstall som benyttes ved levealdersjustering av brutto tjenstepensjon før samordning. Det gjøres ikke samme vekting av forholdstallet hva gjelder samordningsfradraget. Det medfører at samordningsfradraget tar utgangspunkt i forholdstallet som gjelder på siste fratredelsestidspunkt. Det at forholdstallet på siste fratredelsestidspunkt er lavere enn på første fratredelsestidspunkt, medfører at samordningsfradraget øker som følge av gjeninntredelsen. Departementet mener det også bør være vekting av forholdstallet ved gjeninntredelse i stilling til bruk i samordningsfradraget. Da blir det samsvar mellom forholdstallet som benyttes i beregningen av bruttopensjon som for samordningsfradraget.

Departementet foreslår å ta inn en bestemmelse i ny § 3 i forskriften om tilsvarende vekting av samordningsfradraget som for bruttopensjonen. Det foreslås at denne delen av forslaget gjennomføres så raskt som mulig etter at høringsrunden er avsluttet, og at øvrige endringer trer i kraft fra 1. januar 2021.

Se forskriftsutkastet punkt 9.42 og 9.43.

3.2.2. Forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038 om samordning av alderspensjoner fra tjenstepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av alderspensjonene er levealdersjustert

Forskriften gjelder for alderspensjoner fra to eller flere tjenstepensjoner som skal samordnes etter samordningsloven § 7, og der en eller flere av pensjonene er levealdersjustert. Det påpekes i forskriften at det er alderspensjon etter levealdersjustering som skal legges til grunn i samordningsberegningen av tjenstepensjonene. Det gjelder også ved fastsettingen av maksimal pensjon, jf. forskriften § 2 der det framgår at *"Det beløp som den samlede pensjon ikke kan overstige skal levealdersjusteres ved bruk av forholdstallet på samordningstidspunktet."*

Departementet foreslår å erstatte ordet "forholdstall" med "justeringstall" i § 1 og § 2. Endringen er en oppfølging av lovendringene som ble foreslått i Prop. 61 L (2017–2018) om at levealdersjusteringen av tjenstepensjonen gjennomføres ved hjelp av justeringstall. Ved å innta "justeringstall" også i forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038, inkluderes alle tilfeller av levealdersjustert tjenstepensjon, enten justeringstallet er avledet av delingstall eller av forholdstall.

Se forskriftsutkastet punkt 9.44.

4. Endring i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser (samordningsloven)

4.1. Samordningsloven § 1 nr. 1 bokstav d – overgangsordning for privat AFP etter AFP-tilskottsloven kapittel 4

Det framgår av samordningsloven § 1 nr. 1 bokstav d at "Offentlig pensjonsordning som yter avtalefestet pensjon før fylte 65 år som det kan godskrives pensjonspoeng for etter folketrygdloven § 3-19." omfattes av samordningsloven. Deretter heter det at *"Det samme gjelder pensjonsordning som yter avtalefestet pensjon i privat sektor mellom 62 og 67 etter overgangsordningen i AFP-tilskottsloven kapittel 4."* I dag er det ingen som lenger får sistnevnte ytelse, og denne del av bestemmelsen kan derfor oppheves. Privat AFP ble endret med virkning fra 2011, og overgangsordningen på 5 år etter AFP-tilskottsloven kapittel 4, som innebærer en tidligpensjonsordning i perioden 62 til 67 år, er nå over.

Se lovforslaget i kapittel 7.

4.2. Redusert samordningsfradrag på grunn av gradert uttak av pensjon

Departementet foreslår i punktet her å lovfeste bestemmelsene om gradert samordningsfradrag i forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 i samordningsloven § 23.

Alderspensjon fra tjenstepensjonsordning før 67 år som følge av særaldersgrenser, samordnes med uføretrygd og arbeidsavklaringspenger etter samordningsloven § 19 (fradrag for grunnpensjon) og § 23 (fradrag for tilleggspensjon). I dag framgår det bare av § 19 hvordan samordningen skal være når enten alderspensjonen eller uføretrygden/arbeidsavklaringspengene er gradert. Det er behov for å tydeliggjøre i § 23 at samordningsfradraget også skal reduseres i disse tilfellene. Dagens hjemmel for å redusere samordningsfradraget framgår av forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenstepensjon (samordningsforskrift 19).

I forskriften er det gitt regler om samordningsfradrag i tjenstepensjon for uføretrygd fra folketrygden. Etter forskriften skal fradraget nedsettes forholdsmessig dersom uførepensjonen fra folketrygden ikke er beregnet for hel uførhet. Forskriften er ikke oppdatert til det at uførepensjon i folketrygden har endret navn til uføretrygd. Arbeidsavklaringspenger er ikke nevnt i forskriften, men reglene brukes på tilsvarende måte på samordningsfradraget for graderte arbeidsavklaringspenger.

Etter departementets syn bør graderingen av tjenstepensjonsfradraget framgå av selve lovteksten. De aktuelle tilfellene av samordning gjelder for samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning før 67 år med uføreytelsen fra folketrygden. Det samme gjelder også samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning etter 67 år med alderspensjon fra folketrygden. Den gjelder ikke for uførepensjon fra tjenstepensjonsordningen siden ytelsen fra 1. januar 2015 er gjort om til en nettoytelse, det vil si at den ikke lenger skal samordnes med folketrygdens ytelser.

I utkastet til presisering i samordningsloven § 23 slås det fast i første ledd bokstav a nytt tredje ledd at dersom alderspensjonen fra folketrygden eller tjenstepensjonen er gradert, skal samordningsfradraget settes ned forholdsmessig. Dersom begge ytelsene er graderte, benyttes den laveste graden. Dersom folketrygdytelsen er arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd, får den nye bestemmelsen anvendelse gjennom henvisningen til § 23 nr. 1 første ledd i § 23 nr. 1 andre ledd om blant annet arbeidsavklaringspenger, og § 23 nr. 1 tredje ledd om blant annet uføretrygd.

Forslaget medfører at forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 kan oppheves.

Se lovforslaget kapittel 7 og forskriftsutkastet punkt 9.19.

4.3. Reduksjon av samordningsfradraget for 3/4 av folketrygdens grunnbeløp på grunn av deltidstilling

Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidansatte m.v. gir hjemmel til å redusere samordningsfradraget for grunnpensjon fra folketrygden for deltidansatte. Etter

hovedregelen reduseres samordningsfradraget ut fra faktisk gjennomsnittlig stillingsstørrelse som tjenestepensjonen er beregnet etter. Det er også en alternativ regel for reduksjon av samordningsfradraget i tilfeller der pensjonisten har hatt lav lønn.

§ 1 i forskriften angir formålet: *"For pensjonister som har tjenestepensjon beregnet av deltidsstilling eller med pensjonsgrunnlag lavere enn lønnen i lønnstrinn 1, skal samordningsfradrag for grunnpensjon etter samordningslovens kapittel IV og V (ordinært fradrag) reduseres etter disse forskrifter."*

Departementet mener det bør framgå av samordningsloven at samordningsfradraget reduseres for tilfeller med deltidsstilling. Det foreslås derfor at dette tas inn i samordningsloven § 19 og § 22. Disse to bestemmelsene er plassert i samordningslovens kapittel IV og V som § 1 i forskriften viser til.

Det er flere forhold ved forskriften som kan løses ved å innta innholdet i samordningsloven. For det første har ingen av folketrygdens uføreytelser grunnpensjon som et pensjonselement. Teksten i forskriften er ikke tilpasset dette. Derneft vurderes den alternative måten å fastsette graden for reduksjon av samordningsfradraget på i tilfeller der medlemmet har hatt lav lønn som unødvendig. I forskriften er dette alternativet konkretisert som forholdet mellom faktisk lønn og lønnstrinn 1. Lønnstrinn 1 var opprinnelig knyttet til lønnstrinnsplassering i staten. Det har imidlertid skjedd endringer i lønnstabellen som gjør at det ikke lenger er noe som heter lønnstrinn 1 i staten. Den alternative bestemmelsen treffer heller ikke de tilfellene der lønnen er fastsatt ut fra lønnstrinn i andre tariffområder eller med rene kronebeløp. Det kan ikke utelukkes at det er forskjeller i praktiseringen av denne alternative regelen i pensjonsordningene.

Ved å oppheve den delen av forskriften som omtaler den alternative måten å fastsette deltidsfradraget på, er det bare hovedregelen om reduksjon av samordningsfradraget for grunnpensjon ut fra faktisk gjennomsnittlig deltidsstilling som fortsatt skal gjelde. Dette innholdet bør flyttes til samordningsloven.

Endringen foreslås gjennomført ved at setningen *"Det samme gjelder når tjenestepensjonen er beregnet etter en stillingsandel som er lavere enn 100 prosent."* tas inn i samordningsloven § 19 første ledd nr. 1 og § 22 nr. 1 og nr. 2. Setningen viser da tilbake til bestemmelsen som sier at det skal skje en forholdsmessig avkorting av samordningsfradraget dersom pensjonen ikke er beregnet etter full tjenestetid. Dette gjør at samordningsfradraget blir redusert når tjenestetiden og/eller stillingsandelen er lavere enn full tjenestetid og/eller full stillingsandel. Da vil fradraget være en forholdsmessig del av tjenestetiden og/eller stillingsandelen.

Endringen gjør at forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenestepensjon for deltidsansatte m.v. kan oppheves. Endringsforslaget innebærer med dette en regelverksforenkling.

I den nye bestemmelsen brukes ordet *"beregne"*. Det gjør at ordet *"berekne"* foreslås endret i følgende bestemmelser: § 19 første og tredje ledd, § 20 andre og tredje ledd, § 22 nr. 1. andre ledd og § 23 nr. 2 første ledd.

Departementet foreslår også at en feilhenvisning i samordningsloven § 22 nr. 2 andre ledd rettes opp. Her vises det i dag til § 22 nr. 2 første ledd annet punktum. Rett henvisning skal være § 22 nr. 2 første ledd tredje punktum. Gjennom denne henvisningen blir det fastslått at fradraget for grunnpensjon i enke-/enkemannspensjon fra personskadetrygd skal reduseres dersom tjenestetiden er kortere enn full opptjeningstid.

Dersom høringsrunden skulle tilsi at innholdet av forskriften ikke burde inntas i lovteksten, må forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v. tilpasses endringsbehovene som er beskrevet ovenfor. Da bør også forskriften få endret hjemmelsbestemmelse. I dag er forskriften hjemlet i samordningsloven § 28 nr. 3. Departementet mener riktig hjemmel er samordningsloven § 31 nr. 3.

Se lovforslaget kapittel 7 og forskriftsutkastet punkt 9.24.

4.4. Reduksjon av samordningsfradraget for $\frac{3}{4}$ av folketrygdens grunnbeløp på grunn av redusert pensjon for arbeidsinntekt til gjenlevende ektefelle fra folketrygden

Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden blir i punkt 5.35 foreslått inntatt i samordningsloven § 22 nr. 2 første ledd. Forskriften fastslår at når pensjon til enke-/enkemannspensjon fra folketrygden (pensjon til gjenlevende ektefelle, jf. folketrygdloven kapittel 17) er redusert for forventet arbeidsinntekt, skal samordningsfradraget etter samordningsloven § 22 nr. 2 første ledd avkortes forholdsmessig.

Endringen foreslås gjennomført ved at setningen *"Det gjelder også dersom pensjonen til gjenlevende ektefelle fra folketrygden er redusert for arbeidsinntekt."* tas inn som siste punktum i § 22 nr. 2 første ledd. Setningen viser da tilbake til bestemmelsen som sier at det skal skje en forholdsmessig avkorting av samordningsfradraget dersom pensjonen ikke er beregnet etter full tjenestetid eller tjenstepensjonen er beregnet etter en stillingsandel som er lavere enn 100 prosent.

Forskriften har også en foreldet bestemmelse om avkorting av samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden som er redusert på grunn av arbeidsinntekt. Siden alderspensjonen fra folketrygden fra 2011 ikke reduseres for arbeidsinntekt, blir denne delen av forskriften ikke videreført. Siste del av forskriften fastslår at bestemmelsen om avkorting av samordningsfradraget i tjenstepensjonen i den grad ytelsen fra folketrygden er redusert for arbeidsinntekt, også skal gjelde pensjon etter lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd. Denne delen av forskriften videreføres i samordningsloven gjennom at det allerede er vist til denne loven innledningsvis i § 22 nr. 2 første ledd.

Endringen gjør at forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden kan oppheves. Endringsforslaget innebærer en regelverksforenkling.

Dersom høringsrunden skulle tilsi at innholdet av forskriften ikke burde inntas i lovteksten, må forskriftens bestemmelser tilpasses endringsbehovene som framgår av punkt 5.35.

Se lovforslaget kapittel 7 og forskriftsutkastet punkt 9.35.

4.5. Vekting av tillegg etter samordningsloven § 24 a nr. 5 for overgangskullene 1954-1962

Som nevnt i punkt 2.3.2 ovenfor ble det som del av lovendringen basert på forslagene i Prop. 61 L (2017–2018), bestemt at det gis et kronebeløp på 2,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) som tillegg til tjenstepensjonen etter samordning med alderspensjon fra folketrygden etter folketrygdloven kapittel 20. Tillegget utgjør 2,5 G for dem som har full tjenestetid, og det blir forholdsmessig avkortet dersom tjenestetiden er kortere enn full tid eller tjenstepensjonen er gradert. Tillegget divideres med folketrygdens delingstall på uttakstidspunktet. Fullt tillegg gis til dem som omfattes fullt ut av de nye samordningsreglene for alderspensjon fra folketrygden etter folketrygdloven kapittel 20, det vil si for årskull som er født i 1963 og senere.

For årskullene født i 1954–1962 utgjør de nye samordningsreglene en andel av pensjonsberegningen. Disse årskullene får alderspensjonen fra folketrygden beregnet dels med nye opptjeningsregler og dels med gamle regler. De nye tjenstepensjonsreglene som følger av Stortingets behandling av Prop. 61 L (2017–2018), fases gradvis inn i takt med innfasingen av nye opptjeningsregler i folketrygden. Dette inkluderer også tillegget etter samordningsloven § 24 a nr. 5. Dette foreslås presisert i samordningsloven § 24 b. Bestemmelsen lyder slik etter Stortingets behandling av Prop. 61 L (2017–2018):

§ 24 b Særskilte bestemmelser om samordningen for personer som får samordningsfradraget beregnet etter både § 24 og § 24 a

Det beregnes samordningsfradrag både etter § 24 og § 24 a. Personer som er født i 1954, får 9/10 av samordningsfradraget etter § 24 og 1/10 etter § 24 a. Andelen beregnet etter § 24 a reduseres med 1/10 for hvert senere årskull, slik at personer født i 1962 får 1/10 av samordningsfradraget beregnet etter § 24 og 9/10 beregnet etter § 24 a.

Fradragene begrenses til en tilsvarende andel av tjenstepensjonen etter levealdersjustering.

Det foreslås at bestemmelser om vektingen av tillegget etter samordningsloven § 24 a nr. 5 tas inn som nytt andre ledd, og at nåværende andre ledd blir nytt tredje ledd, med en justert ordlyd. Forslag til nytt andre og tredje ledd:

Personer som er født i 1954, får 1/10 av tillegget etter § 24 a nr. 5. Andelen økes med 1/10 for hvert senere årskull, slik at personer født i 1962 får 9/10 av tillegget.

Fradragene etter første ledd begrenses til en tilsvarende andel av tjenstepensjonen etter levealdersjustering.

5. Mindre endringer i forskrifter til samordningsloven

Gjennomgangen av lover og forskrifter som ledd i oppfølgingen av lovendringene som er vedtatt i tråd med forslagene i Prop. 61 L (2017–2018), har avdekket regelendringsbehov av språklig karakter i flere forskrifter til samordningsloven. Departementet har også sett at det er nødvendig med enkelte presiseringer i noen forskrifter. Nedenfor følger endringsforslag om dette. Endringene omfatter også oppretting i hjemmelshenvisninger.

I en rekke forskrifter framgår det i tittelen at forskriften er "samordningsforskrift xx". Departementet har vurdert om denne delen av forskriftene bør oppheves. Nummereringen av forskriftene med egne samordningsforskriftnummer er til en viss grad usystematisk, og det er en rekke forskrifter som ikke har slik nummering. For flere av forskriftene er det også etablert et nummer, men hvor dette ikke framgår av forskriftenes tittel. Nummereringen har antakelig sammenheng med kategoriseringen av de forskjellige samordningsreglene i departementets tidligere samordningsrundskriv.

Det foreslås ingen endringer i denne nummereringen. Den er innarbeidet, og det vises til nummereringen i diverse rundskriv og andre beskrivelser knyttet til samordningsregelverket. En opphevelse av henvisningen til egne samordningsforskriftnummer, vil kunne bidra til å gjøre regelverket mindre tilgjengelig.

Departementet mottar gjerne synspunkter knyttet til om henvisningen til egne samordningsforskriftnummer bør oppheves i forskriftenes titler eller ikke.

5.1. Endret hjemmel for forskrifter til samordningsloven

Mange av forskriftene til samordningsloven er gitt med hjemmel i lovens § 27. Dette er ikke riktig hjemmel i dag. Som følge av lovendring 25. juni 2010 nr. 29 ble den generelle forskriftshjemmelen i samordningsloven flyttet fra § 27 til § 30. Bestemmelsen lyder slik:

Departementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av loven. Når særlige grunner taler for det, kan departementet fravike lovens bestemmelser til fordel for enkelte pensjonister eller grupper av pensjonister.

Den endrede plasseringen av hjemmelen til å gi forskrift berører følgende forskrifter:

- Forskrift 15. oktober 1958 nr. 8686 om gjennomføring av samordningsloven § 7 nr. 1 i relasjon til lov om pensjonstrygd for sjømenn § 5.
- Forskrift 25. november 1958 nr. 4078 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 3).

- Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. forslag i punkt 5.3.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenstepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.10.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.11.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.12.)
- Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 31 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).
- Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenstepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. forslag i punkt 5.14.)
- Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft. (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.15.)
- Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).
- Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.
- Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).

- Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenestepensjon – privat (samordningsforskrift 37). (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.23.)
- Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner. (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.26.)
- Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.
- Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle. (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.29.)
- Forskrift 2. november 1988 nr. 888 om garantitillegg for å hindre nedgang i samlet pensjon etter Samordningsloven.
- Forskrift 16. desember 1988 nr. 1133 om samordning av personskadetrygd med ventetillegg fra folketrygden.
- Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden. (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 5.35.)
- Forskrift 2. august 1993 nr. 779 om samordning av tjenestepensjon med sjømannspensjon som er utløst med kapitalverdien.
- Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner.

Det er også behov for å rette opp hjemmelshenvisningen i enkelte andre forskrifter. Det gjelder følgende forskrifter:

- Hjemmelen for forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22). foreslås endret fra samordningsloven § 28 nr. 1 til samordningsloven § 31 nr. 1.
- Hjemmelen for forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenestepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17). endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 27 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 31 nr. 2. (Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 3.1.3.)
- Hjemmelen for forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenestepensjon for deltidsansatte m.v. endres

fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 3 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 31 nr. 3. Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 4.3 og 5.24.

- Hjemmelen for forskrift 6. juli 2000 nr. 726 om gjennomføring av refusjonskrav ved utbetaling av pensjons- og trygdeytelser med tilbakevirkning. endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 26 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 2.

Se forskriftsutkastet punkt 9.1.

5.2. Forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2)

Hovedbestemmelsen for hvilke pensjonsordninger som omfattes av samordningsloven, framgår av samordningsloven § 1. Forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2) supplerer hvilke pensjonsordninger som omfattes av samordningsloven.

Det framgår av forskriften punkt I A at samordningsloven gjelder for følgende pensjonskasser:

- Norges Banks pensjonskasse, Oslo.
- Norges Brannkasses pensjonskasse, Oslo. (opphevet 1. januar 1974 for nye medlemmer)
- Oslo Sporveiers pensjonskasse, Oslo

Det er behov for å oppdatere omtalen av Norges Brannkasses pensjonskasse. Det er ikke lenger behov for at pensjonskassen er særskilt nevnt i forskriften. I forbindelse med konvertering av pensjonskassen til forsikring i UNI Forsikring gjensidig livsforsikringsselskap (tidl. Norske Folk) per 1. januar 1987, ble ingen av pensjonene lenger samordnet etter samordningslovens prinsipper. Pensjonene inngår som del av Storebrands pensjonsordning. UNI og Storebrand ble fusjonert 1. januar 1991.

Konsernet fikk da en felles pensjonsordning som var en videreføring av de ordninger som tidligere var gjeldende i UNI og Storebrand. Pensjonsvedtektene for det nye konsernet fikk garanti- og overgangsbestemmelser, som fortsatt er gjeldende. Blant andre gjelder den for arbeidstakere som var medlem av Norges Brannkasses pensjonskasse. Ytelsene er sikret over driften i Storebrand. Storebrand har bekreftet at det ikke lenger er behov for å nevne Norges Brannkasses pensjonskasse i forskriften.

Når det gjelder Oslo Sporveiers pensjonskasse, administreres pensjonskassen i dag av Oslo Pensjonsforsikring AS. Det er skrevet egne vedtekter for ordningen. Det foreslås at navnet på pensjonsordningen endres i samsvar med hva den omtales som i dag,

Pensjonsordning for Sporveien Oslo AS. Pensjonsordningen er lukket for nye medlemmer fra 1. april 2015.

Endringsforslaget må legges fram i en kongelig resolusjon siden det er Kongen som har myndighet til å gi forskriften etter samordningsloven § 1 siste ledd.

Se forskriftsutkastet punkt 9.2.

5.3. Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36).

I forskriften gis det bestemmelser om hvordan tilfeller av kommunale og fylkeskommunale gavepensjoner som blir bevilget til tidligere ansatte skal behandles etter samordningsloven. Forskriften fastslår at hvis pensjonene ytes etter fastsatt regulativ og den som oppfyller visse fastsatte krav har rett til pensjon, vil den tilståtte pensjonen omfattes av samordningslovens bestemmelser, selv om pensjonene betegnes som bevilget pensjon, gavepensjon e.l. Pensjonen faller derimot utenfor samordningsloven hvis den tilstås etter individuell prøving av den enkelte søker uten støtte i noe regulativ.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om forskriften bør oppheves. Aktuelle spørsmål er om gavepensjoner etter regulativ er i bruk i dag, og om slike gavepensjoner er aktuell for bruk i framtiden. Videre er det spørsmål om det bør skilles mellom gavepensjoner etter regulativ og andre individuelle fastsatte pensjoner. Det kan være at begge gruppene uansett bør være omfattet av samordningslovens bestemmelser. Det kommer an på ytelsens form. Vi ber også om høringsinstansenes syn på om koplingen mot samordningsloven best kan fastslås som del av den enkelte gavepensjonsordning, og ikke som en del av et generelt regelverk i en forskrift.

Dersom det fortsatt er behov for å fastslå at kommunale og fylkeskommunale gavepensjoner skal være omfattet av samordningsloven i en forskrift, finner departementet det hensiktsmessig å flytte innholdet til forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2) som ny bokstav C under romertall I. Vi ber om innspill til hvordan avgrensningen av gavepensjoner til kommunalt og fylkeskommunalt ansatte som skal omfattes av samordningslovens bestemmelser kan formuleres som del av forskriften fra 1958. En mulighet er følgende tekst:

"Samordningsloven skal gjelde for følgende pensjonsordninger:

C. Gavepensjoner som er utformet etter mønster av samordningspliktig offentlig tjenstepensjon eller AFP fra kommunal eller fylkeskommunal pensjonsordning."

Se forskriftsutkastet punkt 9.3.

5.4. Forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11)

Forskriften gir regler om hvordan pensjon fra den tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter i kombinasjon med annen tjenstepensjon skal samordnes etter samordningsloven §§ 7, 19 og 23. Departementet foreslår at innholdet i forskriften tas inn i forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder. Endringen medfører at forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11) kan oppheves. Det vises til punkt 5.36 om forslag til endringer i forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder.

Se forskriftsutkastet punkt 9.4 og 9.36.

Forslaget har bakgrunn i at tidligere lov 6. desember 1981 nr. 611 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og tidligere lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder med virkning fra 1. januar 2012 er samlet i en felles lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven).

5.5. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).

Forskriften fastslår samordningsrekkefølgen når flere pensjons- og trygdeytelser skal samordnes. Først framgår det av romertall I nr. 1 bokstav a) at tjenstepensjoner skal samordnes innbyrdes. Alternativt skal pensjoner fra personskadetrygd samordnes innbyrdes, jf. bokstav b). Deretter skal tjenstepensjon samordnes med personskadetrygd, jf. romertall I nr. 2. Neste punkt i rekkefølgen er at pensjon fra tjenstepensjonsordning skal samordnes med ytelser fra folketrygden i en bestemt rekkefølge (romertall I nr. 3). Rekkefølgen er denne: Tilleggs pensjon (inkl. ventetillegg av denne), særtillegg, grunnpensjon, (inkl. ventetillegg av denne). Til sist fastslås det i romertall I nr. 4 at pensjon fra personskadetrygd skal samordnes med ytelser fra folketrygden i samme rekkefølge som etter nr. 3.

Det er behov for å oppdatere beskrivelsen av folketrygdytelsene i nr. 3 og 4.

I forslaget er ordlyden i forskriften tilpasset det forhold at flere av folketrygdytelsene som inngår i samordningsberegningen ikke lenger er beregnet med grunnpensjon, tilleggspensjon eller særtillegg. Det gjelder uføretrygd, arbeidsavklaringspenger og alderspensjon etter kapittel 20. For disse ytelsene er det ikke behov for å fastsette en bestemt rekkefølge i samordningen med pensjon fra tjenstepensjonsordning og pensjon fra personskadetrygd.

I forslaget er både nr. 3 og 4 delt opp i to ledd. I første ledd fastslås det at tjenstepensjonen (i nr. 3) og personskadetrygden (i nr. 4) skal samordnes med folketrygdens ytelser. I hver av bestemmelsenes andre ledd står det spesifikt om samordningsrekkefølgen for ytelsene som er beregnet med grunnpensjon, tilleggspensjon eller særtillegg. I tillegg

blir det også tatt inn en omtale av andre elementer i folketrygdytelsen som inngår i samordningsberegningen. Det er de samme tilleggene som framgår av samordningsloven § 24. Det gjelder basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd, tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd og tillegg beregnet etter § 5-4 andre ledd og § 5-8 andre ledd i forskrift 22. desember 2009 nr. 1810 om alderspensjon i folketrygden. De nevnte tilleggene samordnes som sært tillegg, jf. samordningsloven § 23.

Se forskriftsutkastet punkt 9.5.

5.6. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenestepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).

Departementet foreslår at temaet for forskriften tydeliggjøres gjennom at tittelen endres. Det foreslås at tittelen endres til "*forskrift om samordning av tjenestepensjon og pensjon fra personskadetrygd (samordningsforskrifter 13 og 14)*".

Endringen sørger for at ordet "samordning" tas inn i tittelen og at ordet "personskadepensjon" endres til "pensjon fra personskadetrygd". Etter departementets syn er det ikke nødvendig at ordene ", delvis samvirkende" framgår av tittelen.

Det vises til forskriftsutkastet 9.6.

5.7. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).

Forskriftsteksten forklarer i liten grad hva som er anvendelsesområdet for forskriften. Hovedformålet synes å ha vært å slå fast at ved samordning med pensjon til gjenlevende ektefelle fra folketrygden som er redusert for arbeidsinntekt, skal samordningsfradraget reduseres *i samme forhold som gjenlevendepensjonen er redusert*.

Det er egentlig av mer underordnet betydning hvilken pensjon som skal samordnes med gjenlevendepensjonen, men det kan dreie seg om alderpensjon, uførepensjon (i de tilfellene det ikke er snakk om en nettoytelse) og enke- og enkemannspensjon fra tjenestepensjonsordning (ikke nettoytelse) og enke- og enkepensjon fra personskadetrygd.

I romertall I i forskriften framgår det i dag at "*Når samordningsfradraget blir beregnet etter lavere sluttpoengtall eller lavere uføregrad enn folketrygdpensjonen, skal ytterligere begrensnig av samordningsfradraget skje i samme forhold som folketrygdpensjonen er satt ned etter § 10-5 nr. 3 og ikke med samme beløp.*".

For det første må henvisningen til folketrygdloven oppdateres til § 17-8. Videre er det i forslaget tatt hensyn til at redusert samordningsfradrag som følge av inntektsavkortet ytelse til gjenlevende ektefelle i folketrygden, gjelder som et generelt prinsipp. Det gjør at første del av dagens forskriftstekst, der det vises til "*lavere sluttpoengtall eller lavere*

uføregrad enn folketrygdpensjonen", kan utgå som overflødige forutsetninger. Det foreslås at bestemmelsen endres til å lyde slik:

"I tilfeller der pensjonen fra folketrygden til gjenlevende ektefelle er redusert etter folketrygdloven § 17-8, skal samordningsfradraget i tjenstepensjon og personskadetrygd reduseres etter samme prosentsats (grad) som folketrygdpensjonen er redusert med.

Dersom tjenstepensjonen eller personskadetrygden også er gradert, benyttes den laveste av gradene."

Det foreslås videre at forskriftens tittel endres til *"Forskrift om redusert samordningsfradrag når pensjon til gjenlevende ektefelle fra folketrygden er redusert for arbeidsinntekt (samordningsforskrift 20)".*

Se forskriftsutkastet punkt 9.7.

5.8. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).

Forskriften gjelder fordelingen av samordningsfradrag når enke- eller enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning skal fordeles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

Forskriftens romertall I lyder slik:

Når enkepensjon fra tjenstepensjonsordning er delt mellom enke og fraskilt hustru, skal fradraget etter samordningslovens §§ 19 og 22 fordeles i forhold til antall påbegynte år hver av dem har vært gift med avdøde.

Departementet foreslår at forskriften gjøres kjønnsnøytral. Det gjelder både forskriftens tittel og i teksten for øvrig. Ordlyden i dag begrenser seg til kvinnelige mottakere, men det er likevel slik at den i praksis også brukes for enkemenn.

Det foreslås videre at henvisningen til samordningsloven §§ 19 og 22 blir strøket. Gjennom å stryke henvisningen til §§ 19 og 22, blir bestemmelsen gjort generell. Den vil da gjelde for alle samordningsfradrag som skal fordeles mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle.

Tittelen foreslås endret til *"Forskrift om enke- eller enkemannspensjon som er delt mellom gjenlevende ektefelle og fraskilt ektefelle".*

Se forskriftsutkastet punkt 9.8.

5.9. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22).

Departementet foreslår at det tittelen endres til *"Forskrift om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av redusert trygdetid (samordningsforskrift*

22)". Endringen innebærer at ordene "mindre enn full" erstattes med "reduisert" og at punktumet til slutt i tittelen blir strøket.

Se forskriftsutkastet punkt 9.9.

5.10. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).

Departementet foreslår i punkt 3.1.3 ovenfor å slå sammen følgende forskrifter til en felles forskrift som fordeler samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden når det foreligger flere tjenestepensjoner:

- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24)
- Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenestepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Dersom høringsrunden viser at forskriftene ikke bør slås sammen i en ny forskrift, foreslår departementet at tittelen i forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 endres til "*Forskrift om samordning av flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24)*". Endringen innebærer at ordene "samordning av" tas inn i tittelen og at punktumet til slutt blir strøket.

Se forskriftsutkastet punkt 8.3 og 9.10.

5.11. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26).

Forskriften fastslår at samordningsfradraget ved samordning med grunnpensjon fra folketrygden utgjør forholdet mellom tjenestetidens lengde og full tjenestetid. Departementet ønsker høringsinstansenes syn på om forskriften kan oppheves. Forskriften viser til samordningsloven § 19 første ledd, § 21 første ledd og § 22 første ledd, og det framgår også av disse bestemmelsene at samordningsfradraget skal avkortes forholdsmessig når tjenestepensjonen ikke er beregnet etter full tjenestetid.

Dersom det etter høringen viser seg at det fortsatt er behov for forskriften, foreslår departementet at forskriftens tittel endres slik at ordet "samordning" også inngår: "*Forskrift om samordningsfradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26)*".

Se forskriftsutkastet punkt 9.11.

5.12. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33).

Forskriften fastslår begrensninger i samordningen av ytelser fra personskadetrygd og alderspensjon eller uførepensjon fra folketrygden. Det framgår av forskriften at *"Fradrag for folketrygdens grunnpensjon skal ikke gjøres hvis pensjonistens samlede ytelser fra tjenstepensjonsordning, personskadetrygd og/eller folketrygdens tilleggspensjon/sært tillegg og ventetillegg av tilleggspensjon ikke overstiger kr. 3.000 pr. år."* Videre framgår det at *"Hvis pensjonistens samlede ytelser fra tjenstepensjonsordning, personskadetrygd og/eller folketrygdens tilleggspensjon overstiger kr. 3.000 pr. år, skal fradraget for alderspensjon eller uførepensjon (grunnpensjon) fra folketrygden ikke settes høyere enn et beløp som svarer til 60% av den overskytende del, dog slik at fradrag ikke skal være større enn 3/4 av folketrygdens grunnbeløp."*

Vi ber om høringsinstansenes syn på om forskriften kan oppheves. Beløpet på kr 3 000 er ikke blitt justert, og framstår i dag som utdatert. Det tilsvarende regelverket for tjenstepensjon ble opphevet 1. oktober 1979 gjennom vedtakelse av forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v. Sistnevnte forskrift er også kjent som samordningsforskrift 23.

Dersom høringen viser at det fortsatt er behov for forskriften, foreslår departementet at forskriftens tittel endres til *"Forskrift om begrenset samordning av personskadetrygd med pensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 33)"*. Videre foreslås det at ordet "uførepensjon" i omtalen av uføreytelsen fra folketrygden i romertall I første punktum, endres til uføretrygd.

Se forskriftsutkastet punkt 9.12.

5.13. Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).

Departementet foreslår at temaet for forskriften tydeliggjøres gjennom at tittelen endres. Det foreslås at tittelen endres til *"Forskrift om samordning av enke- eller enkemannspensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12)"*. Endringen innebærer at ordet samordning tas med i tittelen. Tittelen gjøres også kjønnsnøytral ved at ordet "enkepensjon" erstattes med "enke- eller enkemannspensjon". Kjønnsnøytral tekst knyttet til enkepensjon og enkemannspensjon etter krigspensjonslovene fra 1946, jf. lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner og lov av 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner, foreslås også i forskriftsteksten under romertall I.

Se forskriftsutkastet punkt 9.13.

5.14. Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30).

Departementet foreslår at forskriften blir opphevet. Forskriften gir rekkefølgen i samordningen av pensjon fra tjenestepensjonsordning og/eller personskadetrygd med pensjon fra folketrygden. Samordningsrekkefølgen i forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1). synes å være dekkende. Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30). er derfor unødvendig.

Dersom høringsrunden skulle tilsi at forskriften bør opprettholdes, foreslår departementet at tittelen endres til følgende: *"Forskrift om rekkefølgen i samordning av tjenestepensjon og/eller personskadetrygd med pensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 15 og 30)"*.

Se forskriftsutkastet punkt 9.14.

5.15. Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft.

Forskriften gjelder overgangsregler fra 1973. Forskriften fastsetter en begrensning av samordningsfradraget for uførepensjon fra folketrygden i forbindelse med en endring i folketrygdloven i 1973. Formålet var å unngå at samlet pensjon gikk ned.

Det foreslås at forskriften blir opphevet. Forskriften er uten betydning siden det ble etablert en ny uføreytelse i folketrygden fra 2015 med egne overgangsregler.

Se forskriftsutkastet punkt 9.15.

5.16. Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).

Formålet med forskriften er å sikre at pensjonister ikke taper økonomisk fordi pensjon fra personskadetrygd er tilstått. Forskriften gjelder når personskadetrygd er gitt i kombinasjon med tjenestepensjon og eventuelt pensjon fra folketrygden. Departementet foreslår å rette opp en uriktig henvisning til folketrygdloven.

Forskriften regulerer flere tilfeller der garantien skal gjelde. Garantien sikres gjennom å justere samordningsfradraget i pensjon fra personskadetrygd. Forskriftens romertall I bokstav D gjelder ved opphold i helseinstitusjon. Det er i tilknytning til denne bestemmelsen at den uriktige henvisningen til folketrygdloven er. I romertall I bokstav D andre ledd punkt 2a) står følgende: *"Hvis institusjonsoppholdet tok til 1. januar 1972*

eller senere skal samordnede pensjoner i alt minst svare til netto tjenstepensjon etter isolert samordning med folketrygdpensjon, tillagt folketrygdens ytelser beregnet etter lovens §§ 7-9 m.v."

Departementet foreslår at ordene "*beregnet etter lovens §§ 7-9 m.v.*" blir strøket. Bestemmelsen er knyttet til den tidligere folketrygdloven av 1966. I dagens folketrygdlov står regler om alderspensjon under institusjonsopphold og straffegjennomføring i §§ 19-21, 19-22, 20-22 og 20-23. Vi finner det unødvendig å vise til disse bestemmelsene. Folketrygdens ytelser kommer uansett fullt ut til utbetaling, og det er ikke behov for å poengtere dette i forskriften.

Se forskriftsutkastet 9.16.

5.17. Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).

Forskriften gir regler om fordeling av samordningsfradraget for tilleggspensjon i tilfeller der det er flere tjenstepensjoner. Forskriften skiller mellom tilfeller der tjenstepensjonene er tjent opp til forskjellig tid og til samme tid.

Departementet foreslår i punkt 3.1.3 å slå sammen følgende forskrifter til en felles forskrift om fordeling av samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden når det foreligger flere tjenstepensjoner:

- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).
- Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Det vises til omtalen i punkt 3.1.3. Sammenslåingen gjør at forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 kan oppheves, se forskriftsutkastet punkt 8.3.

Dersom høringsrunden viser at forskriftene ikke bør slås sammen i en ny forskrift, foreslår departementet at 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17). endres slik at forskriften ivaretar de endringsforslagene som er beskrevet i punkt 3.1.3. Det innebærer følgende:

- Endre hjemmelen til forskriften fra samordningsloven § 27 til samordningsloven § 31 nr. 2.
- Enkelte presiseringer.

5.18. Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.

Forskriftens tittel forklarer innholdet i forskriften. Forskriften gir en garanti for samlet pensjonsnivå i tilfeller med personskadetrygd, der økt opptjening i folketrygden ellers kan føre til lavere samlet pensjon. Forskriften er omtalt som samordningsforskrift 31.

Det foreslås at tittelen endres slik at ordet "Forskrifter" endres til "Forskrift" og at punktumet til slutt blir strøket. Videre foreslås det å gi forskriften en mer generell utforming ved å ta ut forutsetningen om alderen 66 og 70 år, som er historisk betinget. Forskriften skal sikre at økt alderspensjon fra folketrygden ikke gir lavere samlet pensjon fra folketrygden og personskadetrygden enn før økningen i folketrygden. Det å stryke omtalen av alderen 66 og 70 år i forskriften, har sammenheng med fleksibiliteten som er innført i folketrygden der alderspensjonen valgfritt kan tas ut mellom 62 og 75 år.

Se forskriftsutkastet 9.18.

5.19. Forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenestepensjon (samordningsforskrift 19).

Som følge av forslaget i punkt 4.2 om endringer i samordningsloven, foreslås forskriften opphevet.

Se forskriftsutkastet punkt 9.19.

5.20. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).

Forskriften har sammenheng med sammenleggingsbestemmelsen i samordningsloven § 6. Sistnevnte bestemmelse gir kvalifikasjonsrett til pensjonsutbetaling for opptjening knyttet til kortvarige arbeidsforhold som isolert sett ikke gir rett til pensjonsutbetaling, når summen av pensjongivende tjenestetid har en nærmere fastsatt lengde.

Forskriften gir en overgangsbestemmelse til det at offentlige tjenestepensjoner ikke skal regne med pensjongivende tjenestetid i privat tjenestepensjonsordning etter 1. oktober 1979. Fra da av ble samordningen av offentlig tjenestepensjon og privat tjenestepensjon opphevet.

Det er grunn til å tro at dagens forskrift har en uriktig ordlyd. Ordlyden er identisk med ordlyden i overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenestepensjon – privat (samordningsforskrift 37), se nedenfor i punkt 5.23. Det antas at ordlyden i samordningsforskrift 37 ved en feil er inntatt i forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 (samordningsforskrift 7). Samordningsforskrift 7 gjelder kvalifikasjonsrett til pensjon ved sammenlegging av pensjongivende tjenestetid etter samordningsloven § 6 når det

foreligger både privat og offentlig pensjonsopptjening, mens samordningsforskrift 37 gjelder overgangsregel for dem som hadde en pensjon per 1. oktober 1979 som både inkluderte en samordningspliktig privat tjenstepensjon og en samordningspliktig offentlig tjenstepensjon og/eller pensjon fra personskadetrygd.

I rundskriv nr. 15 om samordning av pensjons- og trygdeytelser fra Sosial- og helsedepartementet som ble utgitt i desember 1995, er følgende ordlyd oppgitt som samordningsforskrift 7 (rundskrivets side 23):

"Dersom det er opptjent rettighet i offentlig eller privat tjenstepensjonsordning før 1. oktober 1979, skal offentlig tjenstepensjonsordning ved anvendelse av samordningsloven § 6 fortsatt regne med tjenestetid i den private ordning."

Vi foreslår at denne ordlyden erstatter det som er ordlyden i dagens forskrift. Da blir det samsvar mellom forskriftens tittel og forskriftens innhold. Selv om det antas å være få tilfeller der det er aktuelt å benytte slik sammenleggingsbestemmelse ved oppstart av pensjonsutbetaling i dag, kan det ikke utelukkes. Det er også av verdi å ha en slik hjemmel til pensjonsutbetaling så lenge det finnes pensjonstilfeller som baserer seg på forskriftens bestemmelser. Av denne grunn foreslås forskriften videreført med den justerte teksten.

Se forskriftsutkastet 9.20.

5.21. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4083 om uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 9).

Forskriften gir utfyllende regler til samordningsloven § 7 om samordning av uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger. Det gis maksimalgrenser for samlet pensjon. Departementet foreslår å tydeliggjøre at forskriften handler om samordning med å innta ordet "samordning" i forskriftens tittel og stryke punktumet til slutt: *"Forskrift om samordning av uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 9)"*.

Se forskriftsutkastet punkt 9.21.

5.22. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4084 om alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 10).

Forskriften gir utfyllende regler til samordningsloven § 7 om samordning av alders- og uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger. Det gis maksimalgrenser for samlet pensjon. Departementet foreslår å tydeliggjøre at forskriften handler om samordning med å innta ordet "samordning" i forskriftens tittel og stryke punktumet til slutt: *"Forskrift om samordning av alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 10)"*.

Se forskriftsutkastet punkt 9.22.

5.23. Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenstepensjon – privat (samordningsforskrift 37).

Forskriften har sammenheng med at privat tjenstepensjon fra 1. oktober 1979 ikke lenger var en samordningspliktig ytelse. Forskriften gir en overgangsbestemmelse som sikrer at igangsatte offentlige tjenstepensjoner ikke ble satt ned som følge av regelendringen. Når samtidig utbetalt offentlig tjenstepensjon og privat tjenstepensjon ble samordnet med folketrygdens ytelser, ble samordningsfradraget fordelt på de to tjenstepensjonsordningene. Når den ene av disse ikke lenger skulle omfattes av samordningsreglene, ville en naturlig følge være at fradraget i den offentlige tjenstepensjonen økte. Forskriften forhindrer slik nedgang. Det vises for øvrig til omtale i punkt 5.20.

Departementet foreslår at forskriften oppheves. Det er nær 40 år siden overgangsforskriften ble gitt, og det antas at det ikke lenger er tilfeller som omfattes av forskriftens bestemmelser.

Se forskriftsutkastet punkt 9.23.

5.24. Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v.

Som følge av forslaget i punkt 4.3 ovenfor, foreslår departementet at forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v. blir opphevet.

Se forskriftsutkastet punkt 9.24.

5.25. Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).

Forskriften gjelder tilfeller der det både utbetales en enke-/enkemannspensjon og en barnepensjon fra en tjenstepensjonsordning. Det gis en garanti for hva samlet pensjon fra tjenstepensjonsordningen minst skal være. Garantien gjennomføres ved å sette et tak på samlet samordningsfradrag. Fradraget for barnepensjon og enke-/enkemannspensjon fra folketrygden begrenses slik at summen av redusert enke-/enkemannspensjon og barnepensjon minst tilsvarer den barnepensjon som ville ha kommet til utbetaling, dersom rett til enke- eller enkemannspensjon ikke forelå, altså som om begge foreldrene var døde. Dette tenkte pensjonstilfellet som garantien skal måles mot, kalles "stor" barnepensjon.

Dagens tittel er vanskelig å forstå. Departementet foreslår derfor at forskriftens tittel blir endret til følgende: "*Forskrift om samordningsgaranti ved kombinasjon av barnepensjon og enke- eller enkemannspensjon (samordningsforskrift 27)*".

Det foreslås også en språklig justering av forskriftsteksten slik at meningsinnholdet kommer tydeligere fram. Videre blir det rettet opp i begrepsbruken hva gjelder ytelser fra folketrygden til gjenlevende ektefelle.

Se forskriftsutkastet punkt 9.25.

5.26. Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Forskriften gir regler om fordeling av samordningsfradraget for grunnpensjon i tilfeller der det er flere tjenestepensjoner. Forskriften skiller mellom tilfeller med pensjoner av samme art og tilfeller med pensjoner av forskjellig art, det vil si egen alderspensjon (også uførepensjon før 2015) og enke- eller enkemannspensjon.

Forskriften erstattet det som tidligere var samordningsforskrift nr. 25. I følge samordningsrundskriv nr. 25 fra Sosial- og helsedepartementet fra desember 1995 gjelder forskriften "Deltid ved tjenestepensjon av samme, eller forskjellig art, uten samtidig opptjening". Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24). gjelder ved helt eller delvis samtidig opptjening.

Departementet foreslår i punkt 3.1.3 å slå sammen følgende forskrifter til en felles forskrift om fordeling av samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden når det foreligger flere tjenestepensjoner:

- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).
- Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenestepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Det vises til omtalen i punkt 3.1.3 og forskriftsutkastet punkt 8.3.

Dersom høringsrunden viser at forskriftene ikke bør slås sammen i en ny forskrift, foreslår departementet at forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner. endres slik at forskriften ivaretar de endringsforslagene som er beskrevet i punkt 3.1.3. Det innebærer følgende:

- Stryke følgende ord fra punkt 1 første ledd bokstav a: "*I samsvar med forskriftene i samordningsrundskriv nr. 11 kap. V bokstav F skal*". Setningen starter da slik: Den pensjonsordning som utbetaler etterlattepensjon, skal redusere ...".
- Språklige presiseringer.

5.27. Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.

Forskriften gir en garanti mot at samlet pensjon til de etterlatte barna ikke reduseres som følge av barnepensjon fra folketrygden fortsetter til barn ut over fylte 18 år. Det kommer til uttrykk i forskriften slik: *"Ved tilståelse av forlenget barnepensjon fra folketrygden skal samordningsfradraget for barnepensjon reguleres slik at samlet utbetalt pensjon til barnekullet ikke utgjør mindre beløp enn om slik forlenget barnepensjon ikke var tilstått."*

Departementet foreslår å erstatte ordet "reguleres" med "justeres". Begrepet "regulering av pensjon" er knyttet til den årlige reguleringen av ytelsen i forbindelse med økningen av grunnbeløpet, og det foreslås å følge opp dette i forskriften.

Se forskriftsutkastet punkt 9.27.

5.28. Forskrift 31. desember 1985 nr. 4104 om uførepensjon som også inneholder etterlattefordeler (samordningsforskrift 32).

Forskriften bestemmer at *"Fradraget for grunnpensjon som er beregnet etter folketrygdloven § 8-6 nr. 1 første ledd, skal svare til $\frac{3}{4}$ av grunnpensjon uavhengig av hvilken uføregrad folketrygdpensjonen er regnet etter."*

Departementet foreslår at forskriften blir opphevet. Ved innføringen av nye regler for beregning av uførepensjon fra 1. januar 2015, ble alle uførepensjoner konvertert til nettoytelser. Det er derfor ingen uførepensjoner som samordnes med folketrygdens pensjoner. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at folketrygdbestemmelsen det vises til er foreldet. Dette var den gamle bestemmelsen for uførepensjon fra folketrygden som inkluderte rettigheter som etterlatt.

Se forskriftsutkastet punkt 9.28.

5.29. Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle.

Formålet med forskriften er å unngå at enke- eller enkemannspensjon og alderspensjon fra tjenestepensjonsordning og enke-/enkemannspensjon og uførepensjon fra personskadetrygd samordnes med uføreytelse fra folketrygden i den tid uføreytelsene erstatter sykepengene. Forskriftens bestemmelser lyder slik:

"Tilstås uførepensjon fra folketrygden til en trygdet som også har rett til sykepengene fra folketrygden, skal alders- og enkepensjon fra tjenestepensjonsordning samordnes med uførepensjon først fra det tidspunkt sykepengene ville ha bortfalt, dersom rett til uførepensjon ikke hadde foreligget."

Bestemmelsen gjelder ikke når sykepengene fra folketrygden ytes for sykdom oppstått i samme tjenesteforhold som det ytes alderspensjon for fra tjenestepensjonsordning.

Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for enke- og invalidepensjon fra personskadetrygd når ytelsene ikke dekker samme tap av ervervsevne."

I samordningsrundskriv nr. 15 om samordning av pensjons- og trygdeytelser fra desember 1995 gitt av Sosial- og helsedepartementet blir det gitt følgende forklaring på forskriften (omtalt som samordningsforskrift 29):

"Person som har alders-/enkepensjon fra tjenstepensjonsordning, kan fortsatt være i ervervsmessig virksomhet. Ved eventuell sykemelding vil vedkommende kunne ha rett til sykepenger etter folketrygdloven kapittel 3. I noen tilfeller vil sykdommen føre til varig arbeidsuførhet (helt eller delvis) slik at det kan bli tilstått uførepensjon fra folketrygden. Uførepensjonen tilstås ofte med virkning fra et tidspunkt som ligger innenfor den periode hvor det utbetales sykepenger. Når det utbetales uførepensjon også i sykepengeperioden, skal det etter gjeldende regler samordnes i denne periode. Dette kan være vanskelig idet uførepensjonen anses dekket ved utbetalte sykepenger og det for mange pensjonstrygder ikke er bestemmelser om endring (samordning) med sykepenger."

Departementet foreslår at forskriften blir opphevet. Sykepenger kommer til utbetaling før det er aktuelt med arbeidsavklaringspenger og uføretrygd. Det framgår av folketrygdloven § 22-12 andre ledd at uføretrygd ikke skal gis samtidig med sykepenger. Videre framgår det av folketrygdloven § 11-27 første ledd at vedkommende person må velge mellom arbeidsavklaringspenger og sykepenger:

"Dersom et medlem har rett til arbeidsavklaringspenger og samtidig fyller vilkårene for å få en annen folketrygdytelse som skal dekke det samme inntektstapet i det samme tidsrommet, kan han eller hun velge ytelse."

Se forskriftsutkastet punkt 9.29.

5.30. Forskrift 15. mai 1986 nr. 4093 om særskilt begrensning av fradrag for attføringspenger fra folketrygden (samordningsforskrift 18).

Etter departementets vurdering er det ikke lenger behov for denne forskriften, og den foreslås derfor opphevet.

Forskriften ga tidligere et unntak fra samordningsfradraget av $\frac{3}{4}$ av grunnbeløpet i folketrygden etter samordningsloven § 19. Unntaket gjaldt når det var gitt attføringspenger ved omskolering eller opplæring, for den del av attføringspengene som var beregnet av inntekt som ikke er pensjonsgivende i tjenstepensjonsordningen.

Arbeidsavklaringspenger har erstattet attføringspengene, og det er gitt dekkende samordningsregler for tjenstepensjon og arbeidsavklaringspenger i samordningsloven.

Se forskriftsutkastet punkt 9.30.

5.31. Forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenestepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.

Forskriften gir regler for beregning av pensjonsmaksimum etter samordningsloven § 7 når to tjenestepensjoner skal samordnes og den ene av pensjonene er en folketrygdberegnet AFP som ytes i perioden 65 til 67 år. Hjemmelen for forskriften er samordningsloven § 7 nr. 3. Forskriften har vært omtalt som samordningsforskrift 8a. Departementet foreslår å utfylle teksten i forskriften slik at formålet kommer tydeligere fram.

Normalt vil offentlig AFP i perioden 65 til 67 år beregnes som en tjenestepensjon med pensjonsgrunnlag, stillingsandel og tjenestetid som faktorer. Det er imidlertid en garanti som gjelder i denne perioden om at nivået på AFP i perioden 62 til 65 år også kommer til utbetaling fra 65 år når denne ytelsen er høyere enn en tjenestepensjonsberegnet AFP. Det er dette som omtales som "*garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år*". Pensjonen beregnes på bakgrunn av opptjening i folketrygden i stedet for opptjening i tjenestepensjonsordningen.

For tilfeller der to eller flere tjenestepensjoner skal samordnes, framgår det i dag følgende av forskriften:

Ved beregning av pensjonsmaksimum skal den høyeste av pensjon fastsatt etter garantireglene og pensjon for full tjenestetid etter pensjonsgrunnlaget, anses som pensjon for full tjenestetid.

I de tilfelle der det ikke eksisterer noe pensjonsgrunnlag, skal bruttopensjonen anses som pensjon for full tjenestetid.

Poenget med forskriften er å la nivået på folketrygdberegnet AFP i perioden 65-66 år inngå i vurderingen av hva som er den høyeste pensjon som samlet pensjon kan være etter samordningsloven § 7.

Det foreslås at innholdet i forskriften samles i ny § 1:

Samordning av to eller flere tjenestepensjoner

Ved beregning av pensjonsmaksimum etter samordningsloven § 7 skal den høyeste av pensjonene fastsatt etter garantireglene for AFP i perioden fra fylte 65 år (folketrygdberegnet AFP) og pensjon for full tjenestetid etter pensjonsgrunnlaget, anses som pensjon for full tjenestetid.

I de tilfelle der det ikke eksisterer noe pensjonsgrunnlag, skal bruttopensjonen anses som pensjon for full tjenestetid.

Det er også en annen forskrift som har tilnærmet den samme ordlyden som forskrift 3. januar 1989 nr. 3. Det er forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenestepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år. Den sistnevnte forskriften knytter seg til tilfeller med samordning av personskadetrygd og tjenestepensjon der tjenestepensjonen tilsvarer nivået for en

folketrygdberegnet AFP som kommer til utbetaling i perioden 65 til 67 år. Forskriften har vært omtalt som samordningsforskrift 13a. I dag er det vanskelig å skille de to forskriftene innholdsmessig fra hverandre. Det er i realiteten bare hjemmelen til forskriftene som gir en indikasjon om hvilke tilfeller forskriften er ment å dekke. Fellesnevneren for de to forskriftene er at en av pensjonene som inngår i samordningen er en folketrygdberegnet AFP som utbetales mellom 65 og 67 år.

Departementet foreslår å samle innholdet i de to forskriftene i en felles forskrift.

Innholdet fra forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenstepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år. foreslås tatt inn i ny § 2 i forskrift 3. januar 1989 nr. 3:

Samordning av tjenstepensjon og personskadetrygd

I begrepet den høyeste av pensjonene i samordningsloven § 16 nr. 2, inngår også pensjon fastsatt etter garantiregelen for AFP i perioden fra fylte 65 år (folketrygdberegnet AFP).

Ved beregning av pensjonsmaksimum etter samordningsloven § 16 nr. 3 skal den høyeste av pensjon fastsatt etter garantiregelen og pensjon for full tjenestetid etter pensjonsgrunnlaget, anses som pensjon regnet etter full tjenestetid.

I de tilfelle der det ikke eksisterer noe pensjonsgrunnlag, skal bruttopensjonen anses som pensjon regnet etter full tjenestetid

Hjemmelen til den samlede forskriften er samordningsloven § 7 og § 16 nr. 3 andre ledd.

Tittelen foreslås endret til: *Forskrift om samordning av pensjons- og trygdeytelser når en av pensjonene beregnes som en folketrygdberegnet AFP mellom 65 og 67 år*

Dagens nr. 3 foreslås å bli ny § 3.

Se forskriftsutkastet punkt 9.31.

Forslaget medfører at forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenstepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år. kan oppheves.

5.32. Forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenstepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.

Departementet foreslår at innholdet i forskriften tas inn i forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenstepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år, se ovenfor punkt 5.31. Forskriften foreslås derfor opphevet.

Se forskriftsutkastet punkt 9.32.

5.33. Forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenestepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer.

Forskriften gir bestemmelser for samordning av enke- og enkemannspensjon etter samordningsloven § 23 nr. 2 andre og tredje ledd. Forskriften fulgte opp en lovendring som hadde tilbakevirkende kraft.

Forskriften synes nå å være unødvendig og det foreslås derfor at den oppheves.

Bestemmelsen i § 1 framgår av samordningsloven § 23 nr. 2 andre ledd. Forskriften poengterer at samordningsfradraget skal være knyttet til avdødes tilleggspensjon selv om denne opptjeningen ikke påvirker størrelsen av tilleggspensjonen som faktisk utbetales fra folketrygden. I loven står det bare at samordningsfradraget skal være knyttet til avdødes tilleggspensjon.

Bestemmelsen i § 2 gjaldt etterbetaling som skulle skje i 1989. Denne etterbetalingen er for lengst avsluttet, og er derfor unødvendig.

§ 3 gjelder fraskilte. Bestemmelsen gir ikke noe mer utover det som står i samordningsloven § 23 nr. 2 tredje ledd.

Se forskriftsutkastet punkt 9.33.

5.34. Forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenestepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt

Forskriften er gitt med hjemmel i samordningsloven § 23 nr. 3 der det gis særskilte samordningsregler for de tilfellene der enke- og enkemannspensjon ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt. I tillegg til at pensjonen ikke reduseres for arbeidsinntekt, er samordningsfradraget spesielt gunstig. Fradraget er kun begrenset til den del som overstiger gjenlevendes egen tilleggspensjon. Hele tilleggspensjonen som enken eller enkemannen har opptjent skal holdes utenom samordningen som en fridel (også omtalt som fridelsprinsippet).

Det kan reises spørsmål om forskriften kan oppheves. Vi ber om høringsinstansenes syn på dette. Forskriften gir utfyllende bestemmelser til lovens bestemmelse, men bringer i realiteten lite utover det som framgår av lovteksten.

Dersom høringsrunden skulle tilsi at forskriften fortsatt bør gjelde, foreslås det at § 1 andre ledd blir opphevet. I denne bestemmelsen vises det til forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenestepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer. Forslaget er en oppfølging av forslaget ovenfor i punkt 5.33 om opphevelse av forskriften fra 1989. Forskriften fra 1989 gjelder

samordning av enke- og enkemannspensjon etter samordningsloven § 23 nr. 2 andre og tredje ledd, og fulgte opp en lovendring som hadde tilbakevirkende kraft.

Se forskriftsutkastet punkt 9.34.

5.35. Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden.

Forskriften gjelder for det første i de tilfeller der enke-/enkemannspensjon fra folketrygden er redusert for forventet arbeidsinntekt. I slike tilfeller skal samordningsfradraget etter samordningsloven § 22 nr. 2 første ledd avkortes forholdsmessig i samsvar med den reduserte folketrygdytelsen. Forskriften har dessuten i andre ledd en hjemmel for å avkorte samordningsfradraget når alderspensjonen fra folketrygden er redusert på grunn av arbeidsinntekt. Sistnevnte del av forskriften er nå uaktuell siden alderspensjon fra folketrygden fra 2011 ikke blir redusert for arbeidsinntekt.

Departementet foreslår at forskriftens innhold i romertall I første ledd flyttes til samordningsloven § 22 nr. 2 første ledd. Det vises til punkt 4.4. Med en slik flytting kan forskriften oppheves.

Dersom høringsrunden skulle tilsi at forskriften ikke bør oppheves, er det behov for noen opprettinger i forskriften:

- I romertall I første ledd vises det til tidligere bestemmelse om reduksjon av pensjon til gjenlevende ektefelle i folketrygdloven. Riktig henvisning er folketrygdloven § 17-8.
- Romertall I andre ledd kan oppheves.
- Henvisningen til andre ledd i romertall I tredje ledd må da utgå.
- Forslag til justert tittel på forskriften: "Forskrift om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert ytelse fra folketrygden til gjenlevende ektefelle". Formålet er å få kjønnsnøytral omtale.
- Kjønnsnøytral omtale tilsier også endring av romertall I første ledd gjennom at "enkepensjonen (enkemannspensjonen)" erstattes med "ytelsen til gjenlevende ektefelle".

Se forskriftsutkastet punkt 9.35.

5.36. Forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder

Forskriften gir regler om hvordan pensjon fra pensjonsordningen for statsråder som er kombinert med annen tjenstepensjon skal samordnes etter samordningsloven §§ 7, 19 og 23. Departementet foreslår at innholdet i forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11) tas inn i forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder, jf. punkt 5.4 ovenfor. Forslaget har

bakgrunn i at tidligere lov 14. desember 1951 nr. 11 om pensjonsordning for statsråder og tidligere lov 6. desember 1981 nr. 611 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter med virkning fra 1. januar 2012 er samlet i en felles lov 16. desember 2011 nr. 60 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven). Når det nå er opprettet en ny lovfestet ordning der de gamle tjenestepensjonsordningene er inntatt som egne kapitler i loven, kan det hevdes at det bør opprettes en helt ny forskrift som inkluderer både den gamle statsrådsordningen og stortingsordningen. Departementet foreslår imidlertid at dagens forskrift opprettholdes siden hjemmelen til forskriften er samordningsloven § 30. Samordningsreglene som forskriften har regler om, knytter seg til de tidligere pensjonsordningene som gjaldt for statsråder og stortingsrepresentanter før 2012.

Ordlyden i de to forskriftene er i stor grad lik. Endringen innebærer at det også gis en omtale av pensjon etter den tidligere pensjonsordningen for stortingsrepresentanter i forskriften.

Forskriftens tittel foreslås endret til "*Forskrift om pensjon fra pensjonsordning for stortingsrepresentanter og statsråder*".

Endringen i romertall I første ledd innebærer at også pensjon fra den tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter er tatt inn i bestemmelsen. I tillegg vises det til de aktuelle kapitlene i lov om pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven). Kapittel 3 gjelder tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter, mens kapittel 4 gjelder tidligere pensjonsordning for statsråder.

Endringen i romertall I andre ledd innebærer at ordlyden fra forskrift om pensjonsordning for stortingsrepresentanter videreføres i forskriften. Denne ordlyden tar høyde for opptjening i både pensjonsordningen som tidligere gjaldt for stortingsrepresentanter og den tidligere ordningen for statsråder.

Endringen i romertall I tredje ledd knytter seg til at pensjon fra den tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter er tatt inn i bestemmelsen. Navnet på Statens pensjonskasse er endret i samsvar med gjeldende skrivemåte.

Se forskriftsutkastet punkt 9.36.

5.37. Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner.

Endringsforslaget i forskriften gjelder oppdatering av stavemåten for Statens pensjonskasse ved at "pensjonskasse" staves med liten bokstav. Dette gjelder både forskriftens tittel og i romertall I.

Se forskriftsutkastet punkt 9.37.

5.38. Forskrift 2. januar 2002 nr. 4 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger fra folketrygden.

Forskriften gjelder samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger etter de tidligere reglene i folketrygdloven kapittel 10 og 11. Formålet med forskriften var at samordningsfradraget for rehabiliteringspenger og attføringspenger skulle være det samme fra 1. januar 2002 som det var før.

Vi ber om høringsinstansenes syn på om forskriften kan oppheves. Det var behov for overgangsreglene da rehabiliteringspenger og attføringspenger ble innført fra 2002, men synes i dag å ikke lenger være aktuell.

Se forskriftsutkastet punkt 9.38.

5.39. Forskrift 20. april 2010 nr. 527 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden

Forskriften gjelder samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden beregnet etter overgangsregler da arbeidsavklaringspenger ble innført. Arbeidsavklaringspenger erstattet fra 1. mars 2010 de tre ytelsene yrkesrettet attføring, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad, og det ble gitt overgangsregler i forskrift 15. september 2009 nr. 1194 for personer som ved innføringen av arbeidsavklaringspenger mottok rehabiliteringspenger, attføringspenger eller tidsbegrenset uførestønad. Forskriften fra 2009 er en overgangsforskrift, og i § 3 første ledd står det at "*Overgangsreglene etter denne forskriften kommer til anvendelse ut vedtaksperioden. Overgangsperioden skal likevel ikke vare lenger enn til og med 31. desember 2012.*"

Forskrift 20. april 2010 nr. 527 viser i § 1 til forskrift 15. september 2009 nr. 1154. Da det ikke er noen som mottar arbeidsavklaringspenger etter overgangsforskriften fra 2009, foreslås det at både forskriften fra 2009 og forskriften fra 2010 blir opphevet.

Se forskriftsutkastet punkt 9.39 og 9.40.

5.40. Forskrift 12. oktober 2010 nr. 1330 om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning fra 2011 med alderspensjon fra folketrygden - særlige regler for årskull til og med 1943-kullet

Det framgår av forskriftens § 1 at forskriften gjelder personer født senest i 1943 som har tatt ut alderspensjon i folketrygden senest før 1. februar 2011, og som tar ut offentlig tjenestepensjon etter 31. desember 2010. Formålet med forskriften er å presisere at disse ikke skal omfattes av levealdersjusteringen av pensjonen som ble innført i 2011.

Departementet foreslår å presisere i § 1 at forskriften gjelder ved uttak av "*alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning*" og ikke bare "*offentlig tjenstepensjon*". Det gjelder både ved helt og delvis uttak av alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen etter 2010.

Forslaget til presisering skyldes at departementet har mottatt et spørsmål knyttet til innholdet av ordene "*offentlig tjenstepensjon*" i § 1. Er det alderspensjon som menes, eller omfattes også uførepensjon? I en konkret sak var det en person som hadde delvis uførepensjon flere år før 2011. Spørsmålet som oppsto var om dette medførte at vedkommende ikke kom inn under forskriften når han tok ut delvis alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen etter 2010 og at pensjonen derfor ble levealdersjustert.

Uttak av delvis uførepensjon fra før 2011 skal ikke ha den virkning at forskriften ikke får anvendelse. Persongruppen som skal ivaretas med forskriften, er spesielt personer som fylte 67 år i 2010, og som tok ut folketrygdens alderspensjon i løpet av det året, men som fortsatte i stilling og tok ut alderspensjonen fra tjenstepensjonsordningen senere.

Se forskriftsutkastet punkt 9.41.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser.

Ikrafttredelse

Høringsnotatet følger opp allerede vedtatte regler for samordning av offentlig tjenstepensjon med ny alderspensjon fra folketrygden. Det vises til Prop. 61 L (2017–2018) og Innst. 343 L (2017–2018) for beskrivelse av de økonomiske og administrative konsekvensene. De øvrige endringsforslagene er knyttet til et oppryddingsarbeid. Disse endringsforslagene har ingen selvstendige økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning. Departementet antar at konsekvensene av å innføre vektete forholdstall og delingstall i samordningsfradraget som i justeringstallet som benyttes i bruttoytelsen ved gjeninntreden i stilling er små, jf. forslaget i punkt 3.2.1. Det er forholdsvis få personer som gjeninntre i stilling etter å ha mottatt alderspensjon.

Når det gjelder ikrafttredelse legges det opp til at forslagene som er en følge av de nye samordningsreglene for alderspensjon fra folketrygden, trer i kraft fra 1. januar 2021, mens de øvrige endringene trer i kraft så raskt som mulig etter at høringsinnspillene er vurdert. Endringen i forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2) må legges fram for Kongen i en kongelig resolusjon.

7. Utkast til endring i samordningsloven

I lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser foreslås følgende endring:

§ 1 nr. 1 bokstav d andre punktum oppheves.

§ 19 første ledd nr. 1 andre ledd skal lyde:

Er tjenestepensjonen ikke *beregnet* for full pensjonsgivende tjenestetid, skal fradraget være en forholdsmessig del av nevnte beløp. *Det samme gjelder når tjenestepensjonen er beregnet etter en stillingsandel som er lavere enn 100 prosent.*

§ 19 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Fradraget begrenses til et *beregnet* ventetillegg av det samordningsfradrag som gjøres etter bestemmelsene i første ledd nr. 1.

§ 20 andre ledd skal lyde:

Er uførepensjonen ikke *beregnet* for hel arbeidsuførhet, skal fradraget være en forholdsmessig del av nevnte beløp.

§ 20 tredje ledd andre punktum skal lyde:

Er ytelsen fra folketrygden ikke *beregnet* for hel uførhet, skal fradragsbeløpet nedsettes forholdsmessig.

§ 22 nr. 1 første ledd nytt fjerde punktum skal lyde:

Det samme gjelder når tjenestepensjonen er beregnet etter en stillingsandel som er lavere enn 100 prosent.

§ 22 nr. 1. andre ledd skal lyde:

Departementet gir bestemmelser om hvordan fradraget skal *beregnes* hvis flere barnepensjoner skal samordnes med barnepensjon fra folketrygden.

§ 22 nr. 2 første ledd nytt fjerde og femte punktum skal lyde:

Det samme gjelder når tjenestepensjonen er beregnet etter en stillingsandel som er lavere enn 100 prosent. Det gjelder også dersom pensjonen til gjenlevende ektefelle fra folketrygden er redusert for arbeidsinntekt.

§ 22 nr. 2 andre ledd andre punktum skal lyde:

Bestemmelsen i første ledd, *tredje* punktum gjelder tilsvarende.

§ 23 nr. 1 første ledd bokstav a nytt tredje ledd skal lyde:

Er alderspensjonen fra folketrygden eller tjenstepensjonen gradert, skal fradraget settes ned forholdsmessig. Hvis begge ytelsene er graderte, benyttes den laveste graden.

§ 23 nr. 2 første ledd skal lyde:

Ved anvendelsen av bestemmelsene under nr. 1 skal det ikke tas omsyn til den del av tilleggspensjonen fra folketrygden som måtte overstige en antatt tilleggspensjon fra folketrygden *beregnet* slik at sluttpoengtallet settes lik det poengtall som svarer til vedkommendes pensjonsgivende inntekt i pensjonsordningen.

§ 24 b nytt andre ledd skal lyde:

Personer som er født i 1954, får 1/10 av tillegget etter § 24 a nr. 5. Andelen økes med 1/10 for hvert senere årskull, slik at personer født i 1962 får 9/10 av tillegget.

Nåværende § 24 b andre ledd blir nytt tredje ledd og skal lyde:

Frdragene *etter første ledd* begrenses til en tilsvarende andel av tjenstepensjonen etter levealdersjustering.

8. Utkast til nye forskrifter til samordningsloven

I punktet her framgår utkast til nye forskrifter til samordningsloven.

8.1. Forskrift om samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20

Forskrift om samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet xx.xx. 2018 med hjemmel i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 24 a nr. 11.

§ 1 Virkeområde

Forskriften gir utfyllende regler til samordningsloven § 24 a om samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20, det vil si for årskull fra og med 1954-kullet.

§ 2 Samordningsbeholdning

Dersom tjenestepensjonen tas ut før eller ved fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut ved fylte 67 år, tas det utgangspunkt i beholdningene etter folketrygdloven §§ 20-4, 20-11 og 20-20 ved fylte 67 år. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden før fylte 67 år, tas det utgangspunkt i beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut ved fylte 67 år.

Dersom tjenestepensjonen tas ut etter fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut fra samme tidspunkt, tas det utgangspunkt i beholdningene på uttakstidspunktet. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden på et tidligere tidspunkt, tas det utgangspunkt i beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut samtidig med tjenestepensjonen.

Beregnet beholdning etter første ledd andre punktum og andre ledd andre punktum, tar utgangspunkt i beholdningene i folketrygden på uttakstidspunktet for alderspensjonen fra folketrygden, og tillagt senere opptjening som er tilført beholdningene fram til samordningstidspunktet. Beholdningene reguleres i samsvar med endringene i folketrygdens grunnbeløp fram til samordningstidspunktet.

Samordningsbeholdningen er 98 prosent av beholdningene etter første eller andre ledd.

§ 3 Samordning med tillegg til alderspensjon fra folketrygden etter folketrygdloven § 20-18 femte ledd

Ved samordning etter samordningsloven § 24 a nr. 4 av tillegg etter folketrygdloven § 20-18 femte ledd, tas det utgangspunkt i tillegget som til enhver tid kommer til utbetaling.

§ 4 Samordning når alderspensjon fra folketrygden omregnes som følges av at ny opptjening legges til utbetalt alderspensjon fra folketrygden

Det skal fastsettes en samordningsbeholdning som kommer i tillegg til samordningsbeholdningen etter § 2 når ny opptjening i folketrygden kommer til utbetaling, det vil si ut fra den opptjeningen som på dette tidspunktet er tilført beholdningene og som kommer til utbetaling.

Samordningsbeholdningen er 98 prosent av beholdningene etter første ledd.

Samordningsfradraget fastsettes ved å dividere samordningsbeholdningen etter andre ledd med delingstallet som gjelder på tidspunktet da folketrygden omregnes.

§ 5 Samordning ved endring i beholdningene i folketrygden ved endret sivilstand mv.

Dersom endring i sivilstand mv. etter samordning medfører endring i beholdningene i folketrygden, skal det foretas ny samordningsberegning. Det skal fastsettes en samordningsbeholdning som enten går til fradrag i eller kommer i tillegg til

samordningsbeholdningen etter § 2 og § 4. Endringen får samme virkningstidspunkt som endringen i folketrygden.

Samordningsbeholdningen er 98 prosent av beholdningene etter første ledd.

Samordningsfradraget fastsettes ved å dividere samordningsbeholdningen etter andre ledd med delingstallet som gjelder på tidspunktet da folketrygden omregnes.

§ 6 Unntak fra samordning ved ny opptjening i folketrygden etter uttak av hel tjenstepensjon

Ved samordning av hel tjenstepensjon med alderspensjon fra folketrygden, skal økt alderspensjon fra folketrygden som følge av ny opptjening i årene fra og med året etter det året tjenstepensjonen ble tatt ut holdes utenfor samordningen.

For å få samordningsfritak etter første ledd, må pensjonisten endelig ha fratrådt et medlemspliktig arbeidsforhold og ikke senere ha hatt arbeid som påvirker tjenstepensjonens størrelse. Bestemmelsen skal vurderes ut fra siste gang pensjonisten tok ut hel tjenstepensjon.

§ 7 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.

8.2. Forskrift om registrering og utveksling av opplysninger for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv.

Forskrift om registrering og utveksling av opplysninger for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven mv.

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet xx.xx.2018 med hjemmel i lov av 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 27 nr. 2.

§ 1. Formål og omfang

Formålet med denne forskriften er å sikre at det skjer korrekt samordning og tilpassing av ytelser fra pensjons- eller trygdeordninger som omfattes av samordningsloven.

§ 2. Om registrering av opplysninger

1. Når en person er innvilget ytelser fra en pensjons- eller trygdeordning, skal opplysninger om dette registreres i Arbeids- og velferdsetaten.
2. Det skal registreres opplysninger om fødselsnummer (eventuelt D-nummer), tjenstepensjonsnummer, pensjonsart, virkningstidspunkt, opphørstidspunkt og eventuelt andre nødvendige opplysninger som Arbeids- og velferdsdirektoratet bestemmer.

3. Arbeids- og velferdsdirektoratet fastsetter et tjenstepensjonsnummer for hver enkelt tjenstepensjonsordning.
4. Det skal foretas registrering selv om ytelsen er bortfalt som følge av fradragsreglene i samordningsloven eller særskilte fradragsregler for vedkommende pensjonsordning (såkalt 0-pensjon).

§ 3. Generelt om utveksling av meldinger mellom Arbeids- og velferdsetaten og tjenstepensjonsleverandører

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan inngå avtaler med tjenstepensjonsleverandørene om at utvekslingen av opplysninger med Arbeids- og velferdsetaten skal skje elektronisk.

Ellers gis meldingene på et eget skjema (samordningsmelding) fastsatt av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

§ 4. Melding fra tjenstepensjonsleverandører til Arbeids- og velferdsetaten

1. Tjenstepensjonsleverandøren skal omgående sende melding til Arbeids- og velferdsetaten når ytelsen er innvilget og når ytelsen opphører.
2. Arbeids- og velferdsetaten skal omgående registrere de opplysningene som er meldt fra tjenstepensjonsleverandøren.
3. Når en ytelse er innvilget, må tjenstepensjonsleverandøren ikke utbetale ytelsen før returnmelding er mottatt, se § 5 nr. 1 bokstav a.

§ 5. Meldinger fra Arbeids- og velferdsetaten til tjenstepensjonsleverandører

1. Arbeids- og velferdsetaten skal sende følgende meldinger:
 - a. Returnmelding, når Arbeids- og velferdsetaten har mottatt melding fra en tjenstepensjonsleverandør om at det er innvilget en ytelse, jf. § 4. Returnmeldingen må sendes omgående og gi opplysning om ytelser som allerede er registrert på vedkommende. Arbeids- og velferdsetaten skal sende returnmelding også når det ikke er registrert andre ytelser. Ved ytelser som administreres av Arbeids- og velferdsetaten, må Arbeids- og velferdsetaten gi tjenstepensjonsleverandøren de opplysningene som er nødvendig for at den skal kunne foreta korrekt pensjonsberegning og samordning.
 - b. Melding om at ytelser som administreres av Arbeids- og velferdsetaten innvilges, endres eller opphører (likevel ikke ved endringer av folketrygdens grunnbeløp). Når en ytelse innvilges eller endres, må Arbeids- og velferdsetaten gi tjenstepensjonsordningen de opplysningene som er nødvendig for at den skal kunne foreta korrekt pensjonsberegning og samordning. Arbeids- og velferdsdirektoratet kan inngå avtale med tjenstepensjonsleverandører om automatiske, maskinelle rapporter hver

14. dag over utbetalte arbeidsavklaringspenger, herunder opplysninger om endringer på grunn av arbeid, fravær, trekk på grunn av for sen melding mv.

Når det skjer endringer i faktisk eller forventet arbeidsinntekt etter folketrygdloven § 17-8 som fører til at en pensjon fra folketrygden omregnes, skal Arbeids- og velferdsetaten oppgi den nye inntekten til tjenstepensjonsleverandøren sammen med meldingen om at ytelsen fra folketrygden er endret. I disse tilfellene er det ikke nødvendig med forespørsel fra tjenstepensjonsleverandøren etter folketrygdloven § 25-9.

- c. Melding om alderspensjon etter folketrygdloven kapittel 20 skal ha opplysninger om de beholdningene som skal danne grunnlaget for samordningsbeholdningen, det vil si pensjonsbeholdningen etter § 20-4, garantipensjonsbeholdningen etter § 20-11 og garanti for opptjente rettigheter etter § 20-20, omregnet til beholdning.

Dersom tjenstepensjonen tas ut før eller ved fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut ved fylte 67 år, skal Arbeids- og velferdsetaten gi opplysninger om beholdningene etter folketrygdloven §§ 20-4, 20-11 og 20-20 ved fylte 67 år. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden før fylte 67 år, skal Arbeids- og velferdsetaten gi opplysninger om beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut ved fylte 67 år.

Dersom tjenstepensjonen tas ut etter fylte 67 år, og alderspensjon fra folketrygden tas ut fra samme tidspunkt, skal Arbeids- og velferdsetaten gi opplysninger om beholdningene på uttakstidspunktet. Er det tatt ut hel eller delvis alderspensjon fra folketrygden på et tidligere tidspunkt, skal Arbeids- og velferdsetaten gi opplysninger om beholdningene som pensjonisten ville hatt rett til dersom alderspensjonen var tatt ut samtidig med tjenstepensjonen.

Det er tjenstepensjonsleverandørene som fastsetter samordningsbeholdningen og samordningsfradraget på grunnlag av opplysninger fra Arbeids- og velferdsetaten som nevnt i første til tredje ledd. Eventuell klage på et samordningsvedtak og grunnlaget for vedtaket skal rettes til tjenstepensjonsleverandørene.

- d. Melding om ny ytelse som det er mottatt melding om fra en annen tjenstepensjonsordning.
- 2. Arbeids- og velferdsetaten skal søke å rette opp eventuelle uriktige eller ufullstendige opplysninger om personalia, adresse mv. overfor tjenstepensjonsleverandørene.

§ 6. Øvrige meldinger fra tjenstepensjonsordningene

Enhver tjenstepensjonsordning skal gi melding om egen pensjonsberegning til en annen tjenstepensjonsordning eller trygd når dette har betydning for beregningen av ytelsene fra vedkommende ordning.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den x. xxxxx 20XX. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 6. juli 2000 nr. 727 om registrering og utveksling av opplysninger (meldesystem) for å gjennomføre bestemmelsene i samordningsloven m.v.

8.3. Forskrift om fordeling av samordningsfradrag for pensjon fra folketrygden i flere tjenstepensjoner

Forskrift om fordeling av samordningsfradrag for pensjon fra folketrygden i flere tjenstepensjoner

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet xx.xx.2018 med hjemmel i lov av 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 30 og § 31 nr. 2.

§ 1. Formål

Forskriften fordeler samordningsfradraget for pensjon fra folketrygden når det er tjent opp pensjonsrettigheter i flere tjenstepensjonsordninger som skal samordnes med folketrygdens ytelser.

§ 2. Fordeling av samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden

Når to eller flere tjenstepensjoner skal fordele fradraget for folketrygdens grunnpensjon, foretar hver pensjonsordning isolert samordning med folketrygdens grunnpensjon etter reglene i samordningslovens §§ 19, 21 og 22. I perioder med samtidig opptjening, regner likevel hver pensjonsordning med den andel av pensjongivende tjenestetid som tjenstepensjonen utgjør av samlet antall tjenstepensjoner.

Ved tjenstepensjoner av forskjellig art skal samlet fradrag ikke overstige $\frac{3}{4}$ av folketrygdens grunnbeløp. Fradraget gjennomføres i følgende prioritetsorden: alderspensjon, uførepensjon, enke-/enkemannspensjon og barnepensjon.

Ved pensjoner av samme art skal det beregnes et samlet fradrag lik fradraget for den pensjonsordning som har høyeste deltidsprosent tillagt fradraget for den pensjonsordning som har lavere deltidsprosent. Sistnevnte ordning benytter tjenestetid begrenset til full tjenestetid med fradrag av tjenestetiden som pensjonsordningen med høyest deltidsprosent har beregnet fradrag på grunnlag av. Samlet fradrag skal ikke overstige $\frac{3}{4}$ av folketrygdens grunnbeløp. Fradraget gjennomføres, så langt det er noe å trekke, i den rekkefølge tjenstepensjonene er opptjent, men forholdsmessig fordelt hvis pensjonene er samtidig opptjent.

§ 3. Fordeling av fradrag for pensjon fra folketrygden utover grunnpensjon – tjenstepensjonene er ikke opptjent til samme tid

1. I tilfeller der de samordnede tjenstepensjoner når opp i full pensjon etter samordningslovens § 7 og det ikke er kvalitetstillegg etter samordningslovens § 7, nr. 1 andre ledd for første ordning, beregner første ordning fradrag som om den var alene. Siste ordning beregner fradrag etter full tjenestetid og trekker fra fradraget i første ordning.
2. Når samordnede tjenstepensjoner når opp i full pensjon etter samordningsloven § 7 og det er beregnet kvalitetstillegg etter samordningslovens § 7 nr. 1 andre ledd for første ordning, gjelder følgende:
 - a) Første ordning beregner fradrag som om den var alene når kvalitetstillegget skyldes høyere pensjonsgrunnlag i første ordning (ordningene har samme kvalitet). Siste ordning beregner fradrag etter full tjenestetid og reduserer dette med det fradrag som er beregnet i første ordning. Ved beregning av fradrag for pensjon etter folketrygdloven kapittel 17, 18 og 19, skal siste ordning legge til grunn den gjennomsnittlige pensjongivende inntekten for tjenstepensjonsordningene.
 - b) Første ordning beregner fradrag som om den var alene når kvalitetstillegget skyldes at første ordning har best kvalitet (best pensjonsplan). Siste ordning beregner fradrag etter en beregnet tjenestetid som sammen med tjenestetiden i første ordning utgjør full tjenestetid. Fradraget i siste pensjonsordning må likevel settes så høyt at pensjonisten ikke får større samlede ytelser etter samordning enn han ville fått om han hadde full pensjon i første ordning.
3. Når summen av tjenstepensjonene ikke når opp i full pensjon etter samordningsloven § 7 og det ikke er beregnet kvalitetstillegg for første ordning etter samordningsloven § 7 nr. 1 andre ledd, gjelder følgende:
 - a) Første ordning beregner fradrag som om den var alene. Hvis summen av tjenestetidene i tjenstepensjonsordningene ikke utgjør minst full tjenestetid, skal siste ordning beregne fradrag etter sin tjenestetid. Fradraget i siste ordning må likevel settes så høyt at pensjonisten ikke får større samlede ytelser etter samordning enn han ville ha fått om han hadde hatt full pensjon i siste ordning.
 - b) Hvis summen av tjenestetidene i tjenstepensjonsordningene utgjør minst full tjenestetid, skal siste ordning beregne fradrag etter full tjenestetid. For fradrag for pensjon etter folketrygdloven kapittel 17, 18 og 19 skal siste ordning legge til grunn den gjennomsnittlige pensjongivende inntekten for tjenstepensjonsordningene. Fradraget i første ordning trekkes fra.
4. Når summen av tjenstepensjonene ikke når opp i full pensjon etter samordningsloven § 7 og det er beregnet et kvalitetstillegg etter samordningsloven § 7 nr. 1 andre ledd, gjelder følgende:
 - a) For tilfeller der tillegget skyldes høyere pensjonsgrunnlag i første ordning, skal første ordning beregne et fradrag som om den var alene. Siste ordning beregner fradrag etter sin tjenestetid. Fradraget i siste

ordning må likevel settes så høyt at pensjonisten ikke får større samlede ytelser etter samordning enn han ville ha fått, om pensjon fra første og siste ordning tilsammen var lik full pensjon, og det for fradrag for pensjon etter folketrygdloven kapittel 17, 18 og 19 er lagt til grunn den gjennomsnittlige pensjonsgivende inntekten for tjenstepensjonsordningene.

- b) For tilfeller der tillegget skyldes bedre kvalitet i første ordning beregner første ordning et fradrag som om den var alene. Siste ordning beregner fradrag etter sin tjenestetid. Fradraget i siste ordning må likevel settes så høyt at pensjonisten ikke får større samlede ytelser etter samordning enn han ville fått om han hadde hatt full pensjon i første ordning.

§ 4. Fordeling av fradrag for alderspensjon fra folketrygden utover grunnpensjon – tjenstepensjonene er helt eller delvis samtidig opptjent

1. Når tjenstepensjonene er fullt ut samtidig opptjent, beregnes samlet fradrag på grunnlag av summen av de pensjonsgivende inntekter. Fradraget fordeles på de enkelte pensjonsordninger i forhold til bruttopensjoner.
2. Når tjenstepensjonene er delvis samtidig opptjent skal pensjonene opptjent i hver av de forskjellige perioder med og uten samtidig opptjening, oppfattes som opptjent i hver sin pensjonsordning. Fradrag beregnes deretter med anvendelse av reglene i § 3 og § 4 nr. 1. Ved anvendelse av punkt b, siste punktum, i forskrift 9. april 1973 nr. 9549, skal man se bort fra den pensjon som på grunn av samtidig opptjening i flere ordninger overstiger det pensjonsnivå som er omtalt i ovennevnte punktum.

§ 5. Fordeling av tillegg til tjenstepensjonen ved pensjon fra flere tjenstepensjoner

Når to eller flere tjenstepensjoner skal utbetale tillegg etter samordningsloven § 24 a nr. 5, foretar hver pensjonsordning isolert beregning av tillegget.

Fullt tillegg etter samordningslovens § 24a nr. 5 er 2,5 ganger folketrygdens grunnbeløp dividert på folketrygdens delingstall. Dersom samlet beregnet tillegg overstiger dette beløpet, skal tillegget komme til utbetaling inntil maksimalt tillegg i den rekkefølge tjenstepensjonene er opptjent, men forholdsmessig fordelt hvis pensjonene er samtidig opptjent.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft den x. xxxxx 20XX. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24)., forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17). og forskrift 15. oktober 1982 nr.

1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

9. Utkast til endringer i forskrifter til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser og i enkelte andre forskrifter

I punktet her framgår et utkast til endringsforskrift. Teksten i kursiv viser ny tekst som ikke følger av dagens forskrift. Der kun ett ord står i kursiv i slutten av en setning eller to ord i et ett ledd, illustrerer det kursive ordet/ordene i stedet at ord som følger av dagens forskrift er fjernet. I endringsforskriften er det tatt inn ekstra overskrifter som er nummererte som punkt 9.x. Disse er satt inn for at det skal være enklere å finne fram i dokumentet, men vil utgå når den endelige endringsforskriften skal fastsettes.

Utkast til endringsforskrift

Forskrift om endringer i forskrifter til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser og i enkelte andre forskrifter

Fastsatt av Arbeids- og sosialdepartementet xx.xx 2018 med hjemmel i lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 2 § 30, § 31 nr. 1, § 31 nr. 2 og § 31 nr. 3, lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 femte ledd, lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 8a femte ledd, lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 10a femte ledd og lov 19. desember 2008 nr. 106 om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) del XIX

9.1. Endret hjemmel for forskrifter

I.

I følgende forskrifter er hjemmelen for forskriften endret fra samordningsloven § 27 til § 30:

- Forskrift 15. oktober 1958 nr. 8686 om gjennomføring av samordningsloven § 7 nr. 1 i relasjon til lov om pensjonstrygd for sjømenn § 5.
- Forskrift 25. november 1958 nr. 4078 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 3).
- Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf punkt 5.3.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).

- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenestepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenestepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.10.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.11.)
- Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.12.)
- Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 31 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).
- Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.14)
- Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft. (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.15.)
- Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).
- Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.
- Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).
- Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenestepensjon – privat (samordningsforskrift 37). (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.23.)
- Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).
- Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner. (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.26.)

- Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.
- Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenstepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle. (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.29.)
- Forskrift 2. november 1988 nr. 888 om garantitillegg for å hindre nedgang i samlet pensjon etter Samordningsloven.
- Forskrift 16. desember 1988 nr. 1133 om samordning av personskadetrygd med ventetillegg fra folketrygden.
- Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden. (Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.35.)
- Forskrift 2. august 1993 nr. 779 om samordning av tjenstepensjon med sjømannspensjon som er utløst med kapitalverdien.
- Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenstepensjoner.

II.

Hjemmelen for forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22). endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 1 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 31 nr. 1.

III.

Merknad: bare endring dersom høringsrunden viser at forskriften ikke bør oppheves, jf. punkt 3.1.3 ovenfor .

Hjemmelen for forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17). endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 27 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 31 nr. 2.

IV.

Hjemmelen for forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v. endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 3 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 31 nr. 3. Utgår hvis forskriften blir opphevet, jf. punkt 5.24.)

V.

Hjemmelen for forskrift 6. juli 2000 nr. 726 om gjennomføring av refusjonskrav ved utbetaling av pensjons- og trygdeytelser med tilbakevirkning. endres fra lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 26 til lov om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 28 nr. 2.

VI.

Hjemmelen for forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år er endret til lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens Pensjonskasse § 24 femte ledd, lov 26. juni 1953 nr. 11 om pensjonsordning for apotekvirksomhet mv. § 8a femte ledd, lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 30 og lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere § 10a femte ledd.

9.2. Forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2)

Forslag til endring i forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2) må legges fram for Kongen gjennom en kongelig resolusjon:

I forskrift 30. august 1958 nr. 4077 om samordningslovens omfang (samordningsforskrift 2) gjøres følgende endring:

Romertall I bokstav A andre ledd oppheves.

Romertall I bokstav A tredje ledd blir nytt andre ledd og skal lyde:

Pensjonsordning for Sporveien Oslo AS (lukket pensjonsordning fra 1. april 2015).

9.3. Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36).

VII.

Forskrift 30. oktober 1959 nr. 4109 om kommunale eller fylkeskommunale gavepensjoner (samordningsforskrift 36). oppheves.

9.4. Forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11)

VIII.

Forskrift 23. november 1962 nr. 4087 om Pensjonsordning for stortingsrepresentanter (samordningsforskrift 11) oppheves.

9.5. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1).

IX.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4076 om det generelle samordningssystemet (samordningsforskrift 1). gjøres følgende endring:

Romertall I nr. 3 skal lyde:

3. Samordning av pensjon fra tjenestepensjonsordning med folketrygdens ytelser.

Samordningen foretas i denne rekkefølge i den grad folketrygdens ytelser består av disse elementene: Tilleggspensjon (inkl. ventetillegg av denne), særtillegg, grunnpensjon, (inkl. ventetillegg av denne). Basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd, tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd og tillegg beregnet etter § 5-4 andre ledd og § 5-8 andre ledd i forskrift 22. desember 2009 nr. 1810 om alderspensjon i folketrygden samordnes som særtillegg.

Romertall I nr. 4 skal lyde:

4. Samordning av pensjon fra personskadetrygd med folketrygdens ytelser.

Samordningen foretas i denne rekkefølge i den grad folketrygdens ytelser består av disse elementene: Tilleggspensjon (inkl. ventetillegg av denne), særtillegg, grunnpensjon og ventetillegg av grunnpensjon. Basispensjonstillegg etter folketrygdloven § 19-9 tredje ledd, tillegg etter folketrygdloven § 19-14 femte ledd og tillegg beregnet etter § 5-4 andre ledd og § 5-8 andre ledd i forskrift 22. desember 2009 nr. 1810 om alderspensjon i folketrygden samordnes som særtillegg.

9.6. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenstepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14).

X.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4089 om tjenstepensjon - personskadepensjon, delvis samvirkende (samordningsforskrifter 13 og 14). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel lyde:

Forskrift om *samordning av tjenstepensjon og pensjon fra personskadetrygd* (samordningsforskrifter 13 og 14)

9.7. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20).

XI.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4095 om redusert ektefellepensjon (samordningsforskrift 20). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om redusert *samordningsfradrag når pensjon til gjenlevende ektefelle fra folketrygden er redusert for arbeidsinntekt* (samordningsforskrift 20)

Romertall I skal lyde:

I tilfeller der pensjonen fra folketrygden til gjenlevende ektefelle er redusert etter folketrygdloven § 17-8, skal samordningsfradraget i tjenstepensjon og personskadetrygd reduseres etter samme proSENTSATS (grad) som folketrygdpensjonen er redusert med.

Dersom tjenstepensjonen eller personskadetrygden også er gradert, benyttes den laveste av gradene.

9.8. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21).

XII.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4097 om enkepensjon som er delt mellom enke og fraskilt hustru (samordningsforskrift 21). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *enke- eller enkemannspensjon* som er delt mellom *gjenlevende ektefelle* og *fraskilt ektefelle*" (samordningsforskrift 21)

Romertall I skal lyde:

Når *enke- eller enkemannspensjon* fra tjenstepensjonsordning er delt mellom *gjenlevende ektefelle* og *fraskilt ektefelle*, skal *fradraget fordeles etter* antall påbegynte år hver av dem har vært gift med avdøde.

9.9. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22).

XIII.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4098 om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av mindre enn full trygdetid (samordningsforskrift 22). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om samordning når folketrygdens grunnpensjon ytes på grunnlag av *redusert* trygdetid (samordningsforskrift 22)

9.10. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24).

Forskriften foreslås opphevet i punkt 8.3

Dersom høringsrunden tilsier at forskriften bør videreføres, jf. punkt 5.10, foreslås følgende endring:

XIV.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4099 om flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *samordning av* flere tjenstepensjoner og grunnpensjon fra folketrygden (samordningsforskrift 24)

9.11. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26).

XV.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26). gjøres følgende endring:

Alternativ 1 om opphevelse av forskriften:

Forskrift 31. desember 1966 nr. 4100 om fradrag etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26). oppheves.

Alternativ 2 om videreført forskrift dersom høringsrunden tilsier at forskriften bør videreføres:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *samordningsfradrag* etter tjenestetidens lengde (samordningsforskrift 26)

9.12. Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33).

XVI.

I forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33). gjøres følgende endring:

Alternativ 1:

Forskrift 31. desember 1966 nr. 4105 om begrensning av fradrag (60 prosent regelen) (samordningsforskrift 33). oppheves.

Alternativ 2 om videreført forskrift dersom høringsrunden tilsier at forskriften bør videreføres:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *begrenset samordning av personskadetrygd med pensjon fra folketrygden* (samordningsforskrift 33)

Romertall I første punktum skal lyde:

Ved gjennomføring av bestemmelsene i samordningsloven om nedsettelse av ytelser fra personskadetrygd på grunn av alderspensjon eller *uføretrygd* fra folketrygden, gjelder følgende begrensninger:

9.13. Forskrift 1. april 1968 nr. 4088 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12).

XVII.

I forskrift 1. april 1968 nr. 4088 om enkepensjon og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *samordning av enke- eller enkemannspensjon* og uførepensjon fra forskjellige personskadetrygder (samordningsforskrift 12)

Romertall I skal lyde:

Ved samordning av *enke- eller enkemannspensjon* fra krigspensjoneringen og uførepensjon fra yrkesskadetrygden etter samordningsloven § 14 skal det ved beregning av pensjonsmaksimum regnes med full krigsenkepensjon *eller krigsenkemannspensjon*, dersom denne er høyere enn uførepensjon regnet etter hel uførhet.

9.14. Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30).

XVIII.

Alternativ 1:

Forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30). oppheves.

Alternativ 2 om videreført forskrift dersom høringsrunden tilsier at forskriften bør videreføres:

I forskrift 19. mai 1969 nr. 4091 om tjenestepensjon/personskadetrygd - folketrygdpensjon. Rekkefølgen (samordningsforskrift 15 og 30). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *rekkefølgen i samordning av tjenestepensjon og/eller personskadetrygd med pensjon fra folketrygden* (samordningsforskrift 15 og 30)

9.15. Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft.

XIX.

Overgangsregler 18. juli 1973 nr. 9411 for samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning og/eller personskadetrygd med uførepensjon fra folketrygden som er regnet etter minst to tredjedels uførhet, men ikke hel uførhet, og som er tilstått med virkning fra før den dato lov av 8. juni 1973 nr. 39 om endring i lov om folketrygd trådte i kraft. oppheves.

9.16. Forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34).

XX.

I forskrift 1. januar 1974 nr. 4107 om personskadetrygd - garantiregler (samordningsforskrift 34). gjøres følgende endring:

Punkt I D andre ledd nr. 2 bokstav a skal lyde:

Hvis institusjonsoppholdet tok til 1. januar 1972 eller senere skal samordnede pensjoner i alt minst svare til netto tjenstepensjon etter isolert samordning med folketrygdpensjon, tillagt folketrygdens *ytelser*.

9.17. Forskrift 15. mars 1974 nr. 4092 om flere tjenstepensjoner, begrensning av fradraget (samordningsforskrift 17).

Forskriften foreslås opphevet i punkt 8.3 ovenfor.

9.18. Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år.

XXI.

I Forskrifter 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for tilleggspensjon i pensjon fra personskadetrygd, når opptjening av poeng etter det år den trygdede fylte 66 år fører til lavere samlet samordnet pensjon fra 70 år. gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift 18. juli 1975 nr. 9410 om begrensning av fradrag for alderspensjon fra folketrygden i pensjon fra personskadetrygd, når økt opptjening i folketrygden ellers fører til lavere samlet pensjon

Første ledd skal lyde:

Ved samordning av personskadetrygd med folketrygd i forbindelse med at økt opptjening i folketrygden blir medregnet i pensjonen, skal samordningsfradraget for pensjon fra folketrygden begrenses, slik at den trygdede ikke får lavere samlet pensjon enn før omregningen.

9.19. Forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenestepensjon (samordningsforskrift 19).

XXII.

Forskrift 7. februar 1978 nr. 4094 om uførepensjon for mindre enn hel uførhet. Tjenestepensjon (samordningsforskrift 19). oppheves.

9.20. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7).

XXIII.

I forskrift 1. oktober 1979 nr. 4082 om sammenlegging av tjenestetid for rett til pensjon (samordningsforskrift 7). gjøres følgende endring:

Romertall I skal lyde:

Dersom det er opptjent rettighet i offentlig eller privat tjenestepensjonsordning før 1. oktober 1979, skal offentlig tjenestepensjonsordning ved anvendelse av samordningsloven § 6 fortsatt regne med tjenestetid i den private ordning.

9.21. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4083 om uførepensjon fra flere tjenestepensjonsordninger (samordningsforskrift 9).

XXIV.

I forskrift 1. oktober 1979 nr. 4083 om uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 9). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *samordning av* uførepensjon fra flere tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 9)

9.22. Forskrift 1. oktober 1979 nr. 4084 om alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 10).

XXV.

I forskrift 1. oktober 1979 nr. 4084 om alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 10). gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *samordning av* alders- og uførepensjon fra tjenstepensjonsordninger (samordningsforskrift 10)

9.23. Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenstepensjon – privat (samordningsforskrift 37).

XXVI.

Overgangsbestemmelse 1. oktober 1979 nr. 4111 offentlig tjenstepensjon – privat (samordningsforskrift 37). oppheves.

9.24. Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v.

XXVII.

Forskrift 28. november 1979 nr. 4066 om samordningsfradrag for grunnpensjon fra folketrygden i tjenstepensjon for deltidsansatte m.v. oppheves.

9.25. Forskrift 15. oktober 1980 nr. 4101 om samordningsgaranti ved "stor" barnepensjon (samordningsforskrift 27).

XXVIII.

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om samordningsgaranti ved *kombinasjon av barnepensjon og enke- eller enkemannspensjon* (samordningsforskrift 27)

Punkt I skal lyde:

For enke eller enkemann med barn som har rett til barnepensjon og som selv har rett til enke- eller enkemannspensjon, skal samordningsfradraget for barnepensjon og *pensjon til gjenlevende ektefelle* fra folketrygden *begrenses slik* at summen av redusert *barnepensjon og enke- eller enkemannspensjon* minst skal være lik en redusert barnepensjon som ville ha kommet til utbetaling, dersom rett til enke- eller enkemannspensjon ikke forelå. Begrensningen gjøres først i samordningsfradraget for barnepensjon.

9.26. Forskrift 15. oktober 1982 nr. 1515 om avkorting av samordningsfradrag for grunnpensjon etter deltid når det forekommer flere pensjoner.

Forskriften foreslås opphevet i punkt 8.3 ovenfor.

9.27. Forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon.

XXIX.

I forskrift 30. desember 1982 nr. 1829 om redusert samordningsfradrag for forlenget barnepensjon, gjøres følgende endring:

Forskriften skal lyde slik:

Ved tilståelse av forlenget barnepensjon fra folketrygden skal samordningsfradraget for barnepensjon *justeres* slik at samlet utbetalt pensjon til barnekullet ikke utgjør mindre beløp enn om slik forlenget barnepensjon ikke var tilstått.

9.28. Forskrift 31. desember 1985 nr. 4104 om uførepensjon som også inneholder etterlattefordeler (samordningsforskrift 32).

XXX.

Forskrift 31. desember 1985 nr. 4104 om uførepensjon som også inneholder etterlattefordeler (samordningsforskrift 32). oppheves.

9.29. Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle.

XXXI.

Forskrift 21. mars 1986 nr. 861 om samordning av tjenestepensjon og personskadepensjon med uførepensjon fra folketrygden i visse tilfelle. oppheves.

9.30. Forskrift 15. mai 1986 nr. 4093 om særskilt begrensning av fradrag for attføringspenger fra folketrygden (samordningsforskrift 18).

XXXII.

Forskrift 15. mai 1986 nr. 4093 om særskilt begrensning av fradrag for attføringspenger fra folketrygden (samordningsforskrift 18). oppheves.

9.31. Forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenestepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.

XXXIII.

I forskrift 3. januar 1989 nr. 3 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når den ene av tjenestepensjonene er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år. gjøres følgende endring:

Hjemmelen til forskriften er samordningsloven § 7 og § 16 nr. 3 andre ledd.

Forskriften tittel skal lyde:

Forskrift om samordning av pensjons- og trygdeytelser når *en* av *pensjonene* beregnes som *en folketrygdberegnet AFP* mellom 65 og 67 år

Nåværende nr. 1 og nr. 2 blir ny § 1 som skal lyde:

Samordning av to eller flere tjenstepensjoner

Ved beregning av pensjonsmaksimum etter samordningsloven § 7 skal den høyeste av pensjonene fastsatt etter garantireglene for AFP i perioden fra fylte 65 år (folketrygdberegnet AFP) og pensjon for full tjenestetid etter pensjonsgrunnlaget, anses som pensjon for full tjenestetid.

I de tilfelle der det ikke eksisterer noe pensjonsgrunnlag, skal bruttopensjonen anses som pensjon for full tjenestetid.

Ny § 2 skal lyde:

Samordning av tjenstepensjon og personskadetrygd

I begrepet den høyeste av pensjonene i samordningsloven § 16 nr. 2, inngår også pensjon fastsatt etter garantiregelen for AFP i perioden fra fylte 65 år (folketrygdberegnet AFP).

Ved beregning av pensjonsmaksimum etter samordningsloven § 16 nr. 3 skal den høyeste av pensjon fastsatt etter garantiregelen og pensjon for full tjenestetid etter pensjonsgrunnlaget, anses som pensjon regnet etter full tjenestetid.

I de tilfelle der det ikke eksisterer noe pensjonsgrunnlag, skal bruttopensjonen anses som pensjon regnet etter full tjenestetid

Nåværende nr. 3 blir ny § 3.

9.32. Forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenstepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år.

XXXIV.

Forskrift 3. januar 1989 nr. 4 om samordning av pensjons- og trygdeytelser når tjenstepensjonen er etter garantireglene for alderspensjon mellom 65 og 67 år. oppheves.

9.33. Forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenstepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer.

XXXV.

Forskrift 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenstepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer. oppheves.

9.34. Forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt

XXXVI.

Alternativ 1:

Forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt oppheves.

Alternativ 2 (dersom høringsrunden tilsier at forskriften ikke bør oppheves):

I forskrift 4. september 1992 nr. 663 om samordning av enke- eller enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning med tilleggspensjon fra folketrygden når enke- eller enkemannspensjonen ikke skal reduseres på grunn av gjenlevendes egen inntekt gjøres følgende endring:

§ 1 andre ledd oppheves.

9.35. Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden.

XXXVII.

Alternativ 1:

Forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden. oppheves.

Alternativ 2 (dersom høringsrunden tilsier at forskriften ikke bør oppheves):

I forskrift 19. mars 1993 nr. 215 om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert enkepensjon (enkemannspensjon) fra folketrygden. gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om samordning av pensjon fra tjenstepensjonsordning med redusert *ytelse fra folketrygden til gjenlevende ektefelle*

Romertall I første ledd skal lyde:

Dersom *ytelsen til gjenlevende ektefelle* fra folketrygden er redusert ved forventet arbeidsinntekt etter folketrygdlovens § 17-8, skal fradragsbeløpet i tjenstepensjonen etter bestemmelsen i samordningslovens § 22 nr. 2 første ledd avkortes forholdsmessig.

Romertall I andre ledd oppheves.

Romertall I tredje ledd skal lyde:

Bestemmelsene i *første ledd* gjelder tilsvarende ved rett til pensjon etter lov av 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd.

9.36. Forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder

XXXVIII.

I forskrift 1. juli 1996 nr. 683 om pensjonsordning for statsråder gjøres følgende endring:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *pensjon fra* pensjonsordning for *stortingsrepresentanter og statsråder*

Romertall I første ledd skal lyde:

Hvis en pensjon fra *den tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter og/eller den tidligere pensjonsordningen* for statsråder, jf. lov 16. desember 2011 nr. 60 om *pensjonsordning for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer (stortings- og regjeringspensjonsloven) kapittel 3 og 4*, er kombinert med annen tjenstepensjon, skal samordning etter samordningsloven §§ 7, 19 og 23 gjennomføres slik:

Romertall I andre ledd skal lyde:

Pensjon fra *den tidligere pensjonsordningen* for *stortingsrepresentanter* skal ved samordningen behandles som om den var siste ordning. Pensjonen begrenses slik at den utbetalte pensjon fra denne ordning, sammen med tjenstepensjoner vedkommende måtte ha rett til fra andre ordninger, ikke overstiger høyeste pensjon i Statens pensjonskasse, eventuelt i annen ordning som vedkommende måtte ha vært omfattet av. *Dersom vedkommende også har rett til pensjon fra den tidligere pensjonsordningen for statsråder, skal denne pensjonen behandles som om den var siste ordning og begrenses som nevnt.*

Romertall I tredje ledd skal lyde:

Når opptjeningen av pensjonen fra *den tidligere pensjonsordning for stortingsrepresentanter og/eller pensjonsordningen for statsråder* er avsluttet før 1. mai 2000, skal høyeste pensjon i Statens *pensjonskasse* fastsettes etter de bestemmelser som gjaldt før nevnte dato. Det vil si at den delen av den pensjonsgivende inntekten (pensjonsgrunnlaget) som er mellom åtte og tolv ganger folketrygdens grunnbeløp bare medregnes med en tredel.

9.37. Forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner.

XXXIX.

I forskrift 7. juli 2000 nr. 743 om overgangsregler for fastsettelse av høyeste pensjon i Statens Pensjonskasse ved samordning av tjenestepensjoner, gjøres følgende endring:

I forskriftens tittel skal navnet "Statens Pensjonskasse" endres til "Statens pensjonskasse".

I romertall I skal navnet "Statens Pensjonskasse" endres til "Statens pensjonskasse" (to steder).

9.38. Forskrift 2. januar 2002 nr. 4 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger fra folketrygden.

XL.

Forskrift 2. januar 2002 nr. 4 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med rehabiliteringspenger og attføringspenger fra folketrygden, oppheves.

9.39. Forskrift 15. september 2009 nr. 1194 om overgangsregler for personer som ved innføringen av arbeidsavklaringspenger mottar rehabiliteringspenger, attføringspenger, attføringsstønader eller tidsbegrenset uførestønad

XLI.

Forskrift 15.september 2009 nr. 1194 om overgangsregler for personer som ved innføringen av arbeidsavklaringspenger mottar rehabiliteringspenger, attføringspenger, attføringsstønader eller tidsbegrenset uførestønad oppheves.

9.40. Forskrift 20. april 2010 nr. 527 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden

XLII.

Forskrift 20. april 2010 nr. 527 om overgangsregler for samordning av tjenestepensjon og personskadetrygd med arbeidsavklaringspenger fra folketrygden oppheves.

9.41. Forskrift 12. oktober 2010 nr. 1330 om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning fra 2011 med alderspensjon fra folketrygden - særlige regler for årskull til og med 1943-kullet

XLIII.

I forskrift 12. oktober 2010 nr. 1330 om samordning av alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning fra 2011 med alderspensjon fra folketrygden - særlige regler for årskull til og med 1943-kullet gjøres følgende endring:

§ 1 skal lyde:

Denne forskriften gjelder personer født senest i 1943 som har tatt ut alderspensjon i folketrygden senest før 1. februar 2011, og som tar ut *hel eller delvis alderspensjon fra offentlig tjenestepensjonsordning* etter 31. desember 2010.

9.42. Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år (fram til 1. januar 2021)

XLIV.

I forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år gjøres følgende endringer:

Overskriften til § 2 skal lyde:

Fastsetting av vektet forholdstall *for tjenstepensjon før samordning med alderspensjon fra folketrygden*

Ny § 3 skal lyde:

Fastsetting av vektet forholdstall i samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden

Samtidig som det beregnes vektet forholdstall etter § 2, skal det fastsettes vektet forholdstall for samordningsfradraget. Det vektete tallet fastsettes ved å multiplisere forholdstallet ved første samordningstidspunkt, med forholdstallet på det senere samordningstidspunktet og deretter dividere med forholdstallet på tidspunktet da medlemmet gjeninntrodte i stillingen.

Nåværende § 3 blir ny § 4.

9.43. Forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år (fra 1. januar 2021)

XLV.

I forskrift 30. november 2010 nr. 1492 om anvendelse av forholdstall når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år gjøres følgende endringer:

Forskriftens tittel skal lyde:

Forskrift om *levealdersjustering av alderspensjon* når et medlem av Statens pensjonskasse og enkelte andre pensjonsordninger har ny pensjonsopptjening etter fylte 67 år

§ 2 skal lyde:

Fastsetting av vektet *justeringstall* av tjenstepensjon før samordning med alderspensjon fra folketrygden

Når medlemmet som nevnt i § 1 senere fratrer stillingen, skal det fastsettes et vektet *justeringstall* for dette pensjonsuttaket.

Det vektete *justeringstallet* fastsettes ved å multiplisere *justeringstallet* ved første uttakstidspunkt, begrenset til 67 år eller senere, med *justeringstallet* på det senere uttakstidspunktet og deretter dividere med *justeringstallet* på tidspunktet da medlemmet gjeninntrodte i stillingen.

Det vektete *justeringstallet* kan likevel ikke være lavere enn 1,000, jf. lov om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd andre punktum. For årskullene fra og med 1954-kullet til og med 1962-kullet gjelder likevel bestemmelsene i lov om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd tredje og fjerde punktum.

Ny § 3 skal lyde:

Fastsetting av vektet forholdstall *og/eller delingstall* i samordningsfradraget for alderspensjon fra folketrygden

Samtidig som det beregnes vektet justeringstall etter § 2, skal det fastsettes vektet *forholdstall/delingstall* for samordningsfradraget. Det vektete tallet fastsettes ved å multiplisere *forholdstallet/delingstallet* ved første samordningstidspunkt, med *forholdstallet/delingstallet* på det senere samordningstidspunktet og deretter dividere med *forholdstallet/delingstallet* på tidspunktet da medlemmet gjeninntrodte i stillingen.

9.44. Forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038 om samordning av alderspensjoner fra tjenstepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av alderspensjonene er levealdersjustert

XLVI.

I forskrift 20. oktober 2011 nr. 1038 om samordning av alderspensjoner fra tjenstepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av alderspensjonene er levealdersjustert gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Forskriften gjelder ved samordning av alderspensjoner fra tjenstepensjonsordning etter samordningsloven § 7 når en eller flere av pensjonene er levealdersjustert ved bruk av *justeringstall*.

§ 2 andre og tredje ledd skal lyde:

Det beløp som den samlede pensjon ikke kan overstige skal levealdersjusteres ved bruk av *justeringstallet* på samordningstidspunktet.

Ved levealdersjusteringen skal det likevel ikke benyttes lavere justeringstall enn 1,000.

9.45. Ikrafttredelse

XLVII.

Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft xx.xx.2018 med unntak av forskriftens punkt XLV og XLVI som trer i kraft 1. januar 2021.